De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 59. KAAPSTAD, ZATURDAG, 29 JUNIJ 1889. NO. 5,220.

DE Ondergeteekenden zullen voor rekening van den heer T. C. STOFBERG, aan

"DE ARK,"

RIEBEEK WEST

OP **DINGSDAG,**

2 JULIJ AANST.,

Publiek doen verkoopen,

2 Eerste klasse Karpaarden (Klein Piets) 4 jaar oud.
2 Eerste klasse Melkkoeijen (Hollandsch Ras.)
1 Kapkar, zoo goed als nieuw.
1 Open Kar, zoo goed als nieuw.
Het gewone assortiment HUISRAAD, enz.

T. C. STOFBERG.

J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

STELLENBOSCH.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN ZEER VERKIESLIJKE
Vaste en Losse Goederen.

In den Boedel van wijlen den heer ISAAC WEBER.

DE Ondergeteekende met instructies begunstigd door den Executeur Testamentair, den heer J. G. HOLM, zal publiek verkoopen:

OP **MAANDAG,**

8 JULIJ AANST.,

TEN 10 URE 'S MORGENS.

I. DAT VERKIESLIJK ERF, gelegen in Andringastraat, groot 180 vierkante Roeden, waarop zich bevindt een stevig en gemakkelijk Woonhuis en Buitengebouwen, met een Stuk Tuingrond annex, beplant met onderscheidene Vruchtboomen. Dit Eigendom is gelegen in het gezondste gedeelte van dit Dorp, en nabij de College Gebouwen.

II. LOSSE GOEDEREN: bestaande in Toonbank, Rakken, Schaal en Gewigten, Trommels, enz.

HUISMEUBELEN:

Paardebaar en andere Stoelen, Tafels, Piano, Schilderijen, Vuurschermen, Spiegels, Ledikanten, Beddegoed, Wasch- en Kleedtafels, 1 Mahoniehouten Kleederkast, zoo goed als nieuw, Commode, Glas- en Porceleinwerk, Keukengereedschap, Potterak, enz.

ALSMEDE:

Wagenmakersgereedschap, 50 Gedraaide Wagen Naven, Schamels, en ander Wagenhout.

TERMEN BILLIJK.

J. G. MADER,
Afslager.

Stellenbosch, 20 Junij 1889.

In den Boedel van PETRUS ANDREAS GERRIT ROSSOUW, in leven woonachtig te VOGELVLEIJ, Distrikt Piquetberg.

INGEVOLGE het 30ste Artikel van Ordonnantie No. 104 worden Crediteuren en al degenen die iets te vorderen hebben van den Overledene of van zijn Boedel verzocht daarvan opgave te doen aan den heer JOHANNES KOTZÉ, Veldkornet te Groen Vleij, in deze Afdeeling binnen Zes Weken na dagteekening dezes.

En allen die daaraan iets verschuldigd zijn, gelieven zulks binnen denzelfden tijd te betalen.

HESTER HELENA ROSSOUW,
Executrice Testamentaire.

Piquetberg, 19 Junij 1889.

EXECUTEURSKAMER

Kennisgeving aan Crediteuren en Debiteuren.

In den Boedel van wijlen den heer MARTHINUS PETRUS LOUBSER, van Vissershok, Kaapsche Afdeeling.

OVEREENKOMSTIG de 30ste Sectie van Ordonnantie No. 104, worden de Crediteuren en alle anderen die vorderingen hebben tegen den overledene of zijnen Boedel, hierbij opgeroepen deselve in te leveren, en zij die iets daaraan schuldig zijn binnen zes weken van datum dezes aan het Kantoor van de Kamer, Adderleystraat, hunne schulden te komen betalen.

H. GIBSON, Secr. Z. A. Associatie.
F. J. BROERS, Secr. Executeurskamer.
} Executeuren Datief.

The Spijtfontein Diamond Developing Synd. (Limited.)

EEN Vergadering van Aandeelhouders in bovengemeld Syndicaat zal in het STADHUIS aan de Paarl gehouden worden, op **WOENSDAG, 3 JULIJ AANST.**, ten 11 ure 's Voormiddags, ten einde:—

1.) Van den heer D. J. DE VILLIERS, Agterend Bestierend Directeur, verslag te ontvangen aangaande, *a.*) Werkzaamheden, *b.*) tegenwoordigen stand, en *c.*) vooruitzichten van dit Syndicaat;

2.) Een Acte van Overeenkomst voor dit Syndicaat te overwegen en vast te stellen, en

3.) Verder werk, in verband met de aangelegenheden van dit Syndicaat te verrigten.

Namens den Besturenden Directeur, D. J. DE VILLIERS.

M. L. SMITH & Co., Agenten.

Kaapsche Gouvernement Spoorwegen.

HOOFDLIJN TREIN VERANDERINGEN.

MET betrekking tot bovengemelde, zal de door Hoofdlijn Trein uit Kaapstad vertrekken op **ZONDAG AVOND, A.S. te 8.5 n.m.**, instede van 6.30 n.m. zo oals nu.

A. W. HOWELL,
Bestuurder van Dienst.

Kantoor van den Bestuurder van Dienst, Kaapstad.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt deselve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vervallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloedpijn in de leuden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwasseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Drogist, hoek van Bree en Kortmarktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet bezitten.

George Findlay & Co.,

BIEDEN THANS AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Brandrams Beste Bloem van Zwavel B.B.

Wagen en Kar Assen	Kar Veeren, Staaf IJzer
Wingerd Schoffels en Graven	Wiegvormige Seizen, Sikkels, Seissteenen
Koperen Distilleerketel—Helmen en en Bodemen	Bladkoper
Tinnen Pijp, Tinnen Platen	Kopersoldeersel, Baar Tin
Tuigen Belegsels, Kar toebehoorselen	Vernissen, Verven en Oliën
Amerikaansche en Engelsche Snijmachines	Karnen, Geëmailleerde Melkkannen
Wijnpompen, Gomelastieke Zuig- en Pers Pijpen.	Koperen "Racking" Kranen
	Schapen Dip, Steenzout.

HEININGDRAAD van alle SOORTEN, HEINING STANDAARDS, "Straining" PILLAREN en SCHROEVEN, GEGALVANISEERDE DRAADNET.

IJzer Pakhuizen, Gravestraat,

KAAPSTAD.

ROG. ROG. ROG.

BOVENGEMELDE is te bekomen bij de Ondergeteekenden, aan hune Pakhuizen, 34 Breestraat, tegen

13s. per 3 Bushels met Zak of 14s. per 200 lb. met Zak

En andere Graansoorten, zooals Koren, Vroege en Late Garst, Nepaul Koren en Haver tegen de laagste Marktprijzen.

Ook hebben zij een grooten Voorraad en landen nog dagelijks

GUANO,

in verschillende qualiteiten, die zij ten hoogste aan hunne Boerenvrienden en anderen aanbevelen kunnen

KOM EN ZIE!

GEBROEDERS STEPHAN

Kennisgeving aan Paardenfokkers.

DE Ondergeteekende heeft te koop de Hengst (voor bedekking) "SENATOR," bij "Boxing Day," zes jaren oud, geteeld door den heer M. MELCK. Pedigré kan op aanzoek verkregen worden van

J. W. MOORREES, Jr.

Malmesbury, 20 Junij 1889.

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanlegende.

VOOR ENGELAND.

TARTAR, Kapt. TRAVERS, 10 Julij, via Madeira.
*MOOR, Kapt. GRIFFIN, 24 Julij, via St. H, Asc. en Madeira.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passagepryis.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

TE KOOP.

VIER PAARL PRETORIA AANDEELEN, tegen Vier Ponden Sterling per Aandeel. Doe aanzoek bij H. P. R., Mapassa Queenstown.

MONSTER

Melton-Wold Lotery,

VAN

VAST EIGENDOM EN VEE,

Van ALFRED EBDEN, Victoria West.

Een zeldzame kans voor allen!!!—een gulden gelegenheid aanbiedende aan een ieder die £1 (EEN POND Sterling) wil wagen om den eigenaar te worden van Grond en Vee ter waarde van £37,000.

DE Ondergeteekende, besloten hebbende om van Victoria West naar de Transvaal te vertrekken, en behoorlijk geautoriseerd door de betrokkene partijen in het "MELTON-WOLD" LANDGOED,—vermaard door de Kolonie als de beste landstreek in het Nieuwveld voor de Schapenteelt en Wol,—zal de geheele Boerderij en Vee, tezamen met £5,000 PRIJZEN AAN GELD van de hand zetten door deselve voor competitie aan te bieden, in Prijzen zoo als hieronder vermeld, door middel van een LOTERIJ:—

EERSTE PRIJS.

"MELTON-WOLD," insluitende de plaatsen Boschduivenfontein, De Request, en annex Gronden, groot 22,525 Morgen.

Dit eigendom is zoo wel bekend dat het geen aanbeveling vereischt. De Woonplaats bestaat uit een welgebouwd Huis van 100 voeten front met 40 in diepten. De Woning is in alle opsigten geriefelijk en wel gebouwd. Het is onder IJzeren Dak en heeft een grooten Zolder, 12 Kamers in het Woonhuis, en ook Buitenkamers, Stallen, enz. Het eigendom is wel voorzien van standhoudende Fonteinen en loopende Waters, alook Win-dammen. De Dip en sorterende Kralen zijn allen van de beste soort, en bij de Dipkraal is een Stoompomp van twee Paardenkracht. De Tuin is prachtig en bevat 300 geënte Vruchtboomen. In de nabijheid van de Woning is een Draad Kamp, omtrent 2,000 treden in omgang. Een grooter KAMP, zoo als aangetoond in het Plan, bevat 3,000 Morgen Grond, en is omringd met Nieshou Palen en Draad, de Palen 12 treden van elkander, met 8 ingevlochten Staal Draden.

Een ieder dien Victoria West bekend is, weet ook de bijzondere geschiktheid van de Vlei nabij De Request als een Vogelstruiskamp en ook voor het bewaren van Grootvee, enz. Op de Request is ook een stevig gebouwd Woonhuis, Tuin, Stallen, Buitenkamers, en vier Morgen ingesloten Land onder besproeijing; 4 standhoudende Fonteinen, en 4 sterkgebouwde Dammen die altijd volop Water verschaffen.

Met bovenstaand Vast Eigendom zal ingesloten worden in den 1sten Prijs:—

8,000 AUSTRALISCHE MERINO SCHAPEN, waaronder zijn:—11 Ingevoerde, met 8 hunner aanteelt, Rammen en Ooijen,
980 Opregtgeteelde Australische Merino Ooijen
2,300 Australische Koloniaal geteelde Ooijen.
50 Opregte Australische Merino Rammen.
3,000 Australische Jonge Ooijen en Lammers.
1,700 Australische Hamels.

Het is zeer welbekend dat de heer EBDEN nooit tijd of geld gespaard heeft om zijn vee in de beste conditie te hebben. Daar wordt zoo veel aanzoek bij hem gedaan voor Jonge Rammen dat hij niet alle applicanten kan voldoen.

Als proeven van de eerste klas van Schapen en Wol van den heer EBDEN, behoeft hij alleenlijk te melden dat hij te alle tijden de prijzen getrokken heeft voor de beste geteelde Merino Schapen en Wol, in al de Tentoonstellingen gehouden te Kaapstad, Grahamstad, Kimberley, Port Elisabeth, Victoria West en Bristetown, gedurende de laatste 3 jaren, en waarvoor hij 13 Gouden en 2 Zilveren Medaljes ontvangen heeft, als ook 5 Prijsbekers met andere prijzen en certifikaten als den erkenden tentoonsteller van het beste ras van Australische Schapen en Wol in Zuid-Afrika.

DE TWEEDE PRIJS

Bestaat uit de plaats "STOEIFONTEIN," groot 5,963 Morgen.

Deze Plaats is ook vermaard als een van de beste Veeplaatsen in het Nieuwveld. Hiermede zal ingesloten worden 2,000 MERINO OOIJEN.

De Woonplaats bestaat uit een geriefijk Woonhuis, Stallen, Kralen, Boomgaard, Tuin en Land voor 5 mudden zaad. Bij den opstal is een sterke en standhoudende Fontein, en er zijn ook twee Vaste Waters in het Buitenveld en 3 welgebouwde Dammen.

DERDE PRIJS.

Een WOONHUIS te Victoria West, onlangs de woning van den heer CARL HANAU.

VIERDE PRIJS: £1000 Sterling.

Verschillende andere Prijzen ter waarde van £4,000.

De geldelijke waarde van al de Prijzen kan vermeld worden als volgt:—

1ste Prijs in Vastgoed en Levende Have	...	£28,000
2de do. do. do.	...	7,000
3de do. Woonhuis in Victoria West	...	2,000
4de do. Kontant Geld	...	1,000
10 Prijzen van £100 elk	...	1,000
40 do. van £25 elk	...	1,000
100 do. van £10 elk	...	1,000
200 do. van £5 elk	...	1,000
354		£42,000

De Loterij zal getrokken worden te *Johannesburg*, op den 27sten Julij, 1889, in de "Old Theatre Royal," in tegenwoordigheid van en onder toezigt van de Tickethouders.

De heer EBDEN zal op de Plaats blijven voor een maand nadat de uitslag van de Loterij bekend gemaakt is, om de Plaatsen en Vee afteleveren.

Kennisgeving van den uitslag van de Loterij zal gezonden worden aan diegenen die Prijzen trekken met den eersten post na de Loterij, en zal ook gepubliceerd worden in de couranten.

De winners van de eerste vier Prijzen zullen daarvan geïnformeerd worden per telegraaf.

Geld Prijzen zullen uitbetaald worden aan diegenen die ze trekken aan het Kantoor van den heer Julius Mosenthal, Johannesburg, op en na den 29sten Julij 1889.

Geen commissie zal afgetrokken worden van de Geld Prijzen.

In het verzenden van Geld zendt Banknoten, Drafts, Postkantoor Orders, of Goud. Noten en Goud moeten geregistreerd worden. Alle Cheques moeten geïnitialeerd worden en het volle bedrag betaalbaar zijn.

Gesegelde geadresseerde enveloppes voor antwoord moeten ingesloten worden.

Lootjes zullen toegekend worden volgens de aanzoeken.

Indien de aanzoeken meer dan 42,000 Lootjes bedragen, zal het overschot terug gegeven worden, min de gewone omruil

Indien het volle getal Lootjes voor ingeteekend worden voor den 27sten Julij 1889, dan zal de Loterij plaats vinden op een vroegeren datum, die behoorlijk geadverteerd zal worden.

De Schapen werden geschoren in September 1888, en de gelukkige trekkers van de eerste en tweede Prijzen zullen het voordeel van het scheersel wol hebben.

De Kaarten en Transport, met Volmagt om te transfereeren, zullen gedeponeerd worden bij de heeren VAN ZYL, BUISSINE en LEONARD, te Kaapstad. Onderwijl, indien vereischt, kunnen zij geïnspecteerd worden aan hun Kantoor te Johannesburg.

Condities en Voorwaarden zijn gemeld op de Loterij Tickets, te worden uitgegeven aan intekenaren, en zullen uitgegeven worden door het Hoofdkantoor te Johannesburg. Aanzoeken voor Lootjes zullen ook ontvangen worden door Dorps Agenten in de Kaapkolonie. Agenten:—De heeren Julius Mosenthal, Johannesburg; Graham Cloete. Kaapstad; F. Paxton, Kimberley; J. B. Auret, Jr., Victoria West; J. R. Wills, Richmond; E. Rice, Beaufort West; J. Lindenberg, Fraserburg; M. Bauman, Ceres; Procureur van Rijneveld, Graaff-Reinet; A. J. Stigling, Hopefield, Malmesbury; A. Innes, Murraysburg.

Slechts Officiele Lijsten zullen erkend worden in de uitbetaling van Prijzen.

A. EBDEN, Jr.

BRUID RUIKER WAAS

TOT VERFRAAIJING DER GELAATSKLEUR.

Eene enkele proeve zal iedere dame overtuigen van zijne voortreffelijkheid vergeleken met alle andere vloeistoffen en de talrijke poeders, die men hiertoe bezigt. Eene enkele aanwending, welke slechts een oogenblik behoeft te duren, deelt aan gelaat, hals, armen en handen eene delicate zachtheid en de zuiverheid van marmer mede, gepaard aan de tint en geur der lelie en der roos. Het neutralizeert de prikkelende eigenschappen der zeep, en verwijdert sproetels, zonnevlekken en elke oneffenheid of ontsiering der huid. Het is ten eenenmale onmogelijk om in de schoonheid aldus verkregen, iets kunstmatigs te ontdekken. Verkrijgbaar bij Coiffeurs en Parfumeurs.

HOOFD DEPOT: 26, Bd. Sebastopol, PARIJS; LONDON en NEW YORK.

Verkrijgbaar bij HEYNES, MATHEW & Co. J. T. PEACOCK & Co. en P. J. PETERSEN.

---

400 Extra Vette Kapater Bokken.

OP **WOENSDAG,**

3 JULIJ AANST.

ZULLEN opgemelde Bokken, per Trein uit de Oostelijke Provincie opgebragt, publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Zij zullen zeker present zijn.

J. S. MARAIS & Co,
Afslagers.

Paarl, 26 Junij 1889.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

Publieke Verkooping

VAN KOSTBARE

VASTE EN LOSSE GOEDEREN, TE MAANDAG,

Zoutrivier, Dist. Caledon.

In den Insolventen Boedel van DIRK CORNELIS HUMAN,

OP **VRIJDAG,**

19 JULIJ 1889.

DE Curatoren in den bovengemelden Boedel zullen doen verkoopen de volgende:—

1ste. De welbekende en zeer vruchtbare plaats genaamd "Maandag, Zoutrivier," gelegen aan de Rivier Zonder End, groot 1,812 morgen, bevattende ruim en suffisant Woonhuis, groot Wagenhuis en Stallen, Kafhokken en Kralen. Er zijn groote Dammen op de Plaats op welke de insolvent geen koste gespaard heeft. Het is een extra Zaai en Veeplaats.

2de. De kostbare Plaats, genaamd "Bokrivier," beter bekend als 'Van Eslandskuil," gelegen als boven, annex de Rivier Zonder End, groot 297 morgen, bevattende een extra Woonhuis, Buitengebouwen, enz.

Deze twee Stukken Grond maken tezamen een uitmuntende Plaats, en zijn wel waardig de aandacht van degenen die zich van een eerste klas eigendom willen voorzien, daar zulk Vastgoed maar zelden in de markt komt.

LEVENDE HAVE:

706 Fraaije Ooijen, 268 Jonge Hamels, 161 Bokken, 9 Varkens, 1 paar extra Karpaarden, 6 Paarden, 16 groote gedresseerde Ezels, 5 Koeijen, 4 Kalvers, 1 Os.

LOSSE GOEDEREN:

3 Dubbel-Voor Potwiel Ploegen, 2 Open Karren, 1 Scotch Kar, 2 extra bijna nieuwe Bokwagens, 2 Woods Reaping Machines, 1 Kapkar, 1 Slijpsteen, Howards IJzeren Eg, 3 paar Achtertuigen, 2 span Wagentuigen, 1 lot Bakstenen, 1 lot Zakken, 1 lot Graven, Pikken, Vorken en Schoppen, 1 Kruiwagen, 1 Halflegger Vat, 2 Leeren, 1 lot Zweepstokken, 1 lot Draad, 1 Lange Pijp, 1 Timmermans Bank, 1 lot Hekken, Palen, Sparren en Balken, 1 lot Snijmachines (extra), enz., enz.

GRAAN:

180 Mud Haver, 130 mud Koren, 15 mud Garst en 1 lot Kaf.

HUISRAAD:

Bestaande uit, Tafels, Stoelen, Bedden, Kasten, Ledekanten, Glas-, Aardewerk en Keukengereedschap.

H. J DEMPERS, } Gez.
G. W. STEIJTLER, } Curatoren.

Gebouw der Kamer,
4 Kerkplein, Kaapstad,
26 Junij 1889.

H. J. DEMPERS, Afslager.

VERKOOPING
VAN

Winkelgoederen.

In den Insolventen Boedel van JAMES TOM, van Piketberg.

EEN Publieke Veiling van Kruidenierswaren, Stoffen en andere artikelen, bevattende het gewone assortiment van een Buitenwinkel, zal op last van den Curator gehouden worden in het Dorp Piketberg,

Op Zaturdag, 6 Julij 1889,

eene gunstige gelegenheid aanbiedende voor Families op de Plaats om Koopjes tegen verminderde prijzen en op liberale termen te doen.

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER

EN

VOOGDIJMAATSCHAPPIJ.

Kennisgeving aan Aandeelhouders.

DE Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Aandeelhouders zal gehouden worden aan het Kantoor der Kamer op WOENSDAG, 17 JULIJ EERSTK., 's voormiddags te 11 uur, ten einde het verslag der Directeuren te ontvangen en om vier Directeuren te kiezen in de plaats van de heeren DANIEL JUSTUS ACKERMAN, Jr., THOMAS ARNOLDUS JOHANNES LOUW, TOBIAS CHRISTIAAN LOCHNER en GERHARDUS WILLEM DANIEL RUST, welke bij beurtwisseling aftreden en waarvan drie herkiesbaar zijn, alsmede twee Auditeuren in de plaats van de heeren AUGUST CHRISTOFFEL KOCH en JOHANNES JACOBUS MARAIS, welke beide herkiesbaar zijn.

Op last,
B. WETHMAR,
Secretaris.

Malmesbury, 17 Junij 1889.

Lijst van Aandeelhouders gepubliceerd overeenkomstig Artikel 36 van de Acte van Overeenkomst.

Namen.	Getal Aandeelen.	Getal Stemmen.
Aarde, I. J. J. van	10	2
Ackermann, Sr., D. J.	30	6
Ackermann, Jr., D. J.	30	6
Ackermann, P. B.	30	6
Ackermann, E. C. W.	30	6
Ackermann, D. W.	30	6
Albertijn, J. J.	30	6
Baard, W. P.	30	6
Basson, M. J.	30	6
Basson, A. J.	30	6
Basson, J. H. A.	30	6
Basson, C. P.	30	6
Basson, M. M.	30	6
Basson, M. S.	12	3
Beer, M. J. de	6	2
Changuion, F. D.	12	3
Cogill, W. H.	30	6
Croeser, N. J. H.	10	2
Dekenah, D.	30	6
Eaton, Chs. R.	24	5
Elkan, I.	15	3
Gous, P. C. F.	3	1
Gous, F. L. B. B.	3	1
Greeff, H. G.	12	3
Greeff, H. R. B.	12	3
Green, J. M.	26	6
Henry, Samuel	20	4
Hodges, James	30	6
Hofmeijr, J. J.	30	6
Hofmeijr, N. J.	30	6
Jerram, William	12	3
Jurgens, A. J. van R.	15	3
Koch, A. C.	10	2
Kock, M. de	20	4
Langerman, F. J. B.	12	3
Laubscher, Jacob	30	6
Lochner, Tobs. C.	30	6
Louw, A. W.	12	3
Louw, Jhos. A. J.	30	6
Louw, Jan J.	12	3
Louw, Jacs. J.	10	2
Malherbe, W. D.	30	6
Marais, S. J.	30	6
Marais, J. J.	12	3
Moorrees, Jr., J. W.	12	3
Mostert, J. J.	30	6
Neethling, J. H.	30	6
Piton, Hester C. M.	12	3
Plessis, B. P. du.	30	6
Polchet, F	20	4
Rabie, C.	30	6
Rainier, G. G.	30	6
Rainier, A. C.	30	6
Reid, James	30	6
Retief, P. J.	30	6
Rust, G. W. D.	10	2
Ryan, Pierce	30	6
Schoor, M. J. van	30	6
Sichel, G.	30	6
Smit, H. J.	30	6
Smuts, P. A.	10	2
Smuts, Jr., M.	12	3
Smuts, Thos. A. J. L.	12	3
Smuts, M. C	12	3
Smuts, J. A.	30	6
Smuts, J. A. van A.	30	6
Toit, H. P. du	30	6
Torbet, R. E. H.	10	2
Villiers, A.M.zn., J.S. de	12	3
Villiers, A.P.zn. J. I. de	12	3
Villiers, L. J. de J. de	6	2
Villiers, I. H. de	12	3
Wagner, Thos. H.	30	6
Webster, F. J.	30	6
Wethmar, B.	30	6
Winder, R.	12	3

Twee Onderwijzers Gevraagd.

APPLICATIEN met getuigschriften voor bekwaamheid tot 't Onderwijzen in Hollandsch (Hoofdtaal), Engelsch en de andere vakken, en van goed zedelijk gedrag voor de betrekking van Onderwijzer te *Johannesburg* en dito te *Maraisburg*, nabij Johannesburg, werden door den Ondergeteekende verzocht voor einde van Julij eerstk.

De Onderwijzers moeten bekwaam wezen om Zondagen den Godsdienst waar te nemen in het Schoolgebouw beide te Johannesburg en te Maraisburg.

Salaris £200 per jaar, dat binnen een jaar zal verhoogd worden.

J. N. MARTINS, V.D.M.

Johannesburg, 17 Junij 1889.

ALGEMEENE
Boedel en Weeskamer.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Acte van Parlement No. 31 van 1861.

KAPITAAL £20,000
RESERVEFONDS £9,500

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:
De Wel-Edele Heer R. M. ROSS, Voorzitter.
De Wel-Edele Heeren
W. J. KNIGHT, | J. R. REID,
J. F. WICHT, | F. F. RUTHERFOORD
J. P. ROUX, M.D., | F. J. B. LANGERMAN

AUDITEURS:
De Wel-Edele Heeren
J. P. F. JURITZ. | M. A. BERGH.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven set e benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestiard worden door de Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal,

W. A. CURREY, Secretaris.

Gebouwen der Kamer,
6 Kiddierloystraat, Kaapstad

Lijst van Verbanden.

HYPOTHEKEN.

Junij.

22 Griessel, G D	W P Bank ...	Montagu	
22 Nannucci, O ...	Kol Weeskamer	Kaapstad	
22 Wernish, S F	W P Bank ...	O V S	
22 Robb, J F R...	Bouwvereenig	Kaaps Af	
22 Theron, P F ...	S Akerberg ...	Kaaps Af	

KUSTINGS.

22 Cock, C ...	M Welch ...	Kaaps Af
22 Soseph, N M...	M Welch ...	Kaaps Af
22 Botha, J P N	A B en Weesk	Kaapstad

CESSIE.

22 Germeshuizen, J H	Arderne ...	Barkly O

VROEGEMARKT.

Van 28 Junij.

	£ s. d.	£ s. d
Aardappelen, per mud ...	0 14 6 —	0 16 9
Boter, per lb.	0 1 6 —	0 1 6
Eijeren, per 100 ...	0 9 0 —	0 11 3
Eenden, per stuk ...	0 1 9 —	0 1 9
Havergerven, per 100 lb.	0 7 1 —	0 7 1
Kaf, per vracht	2 10 0 —	2 10 0
Limoenen, per 100 ...	0 3 10 —	0 3 10
Makouwen, per stuk ...	0 2 9 —	0 2 9
Pompoenen, per stuk ...	0 0 3½ —	0 0 6½
Tomaties	0 1 5 —	0 3 9
Uijen, per mud	0 1 9 —	0 1 9

7 Wagens en 4 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 27 tot 28 Junij.

	£ s. d.	£ s. d
Aardappelen, per mud	0 14 6 —	0 16 9
Appelen, per 100 ...	0 1 2½ —	0 1 5
Beet, per bos	0 0 0¾ —	0 0 2½
Boter, per lb.	0 0 8½ —	0 1 11
Biltong, per stuk ...	0 2 9 —	0 3 3
Bloemkool	0 0 0¾ —	0 0 1½
Boonen, per mud ...	1 4 3 —	1 12 0
Eijeren, per 100	0 6 6 —	0 10 0
Eenden, per stuk ...	0 1 9 —	0 2 2
Ged. Abrikozen, per lb ...	0 0 4½ —	0 0 4½
Ged. Perziken, per lb ...	0 0 2 —	0 0 2
Guavas, per 100 ...	0 0 2 —	0 3 5
Ganzen, per stuk ...	0 2 5 —	0 3 4
Hoenders, per stuk ...	0 0 7½ —	0 1 9
Kool, per stuk	0 0 0½ —	0 2½
Knoflook, per bos ...	0 0 2½ —	0 2½
Kalkoenen, per stuk ...	0 3 8 —	0 8 9
Klappers, per stuk ...	0 0 2 —	0 2½
Knolkool, per bos ...	0 0 1½ —	0 1½
Limoenen, per 100 ...	0 1 3 —	0 7 6
Nartjes, per 100 ...	0 0 9 —	0 9 9
Peren, per 100	0 1 3 —	0 6 2
Pisangs, per bos ...	0 1 5 —	0 4 9
Patatas, per mud ...	0 3 9 —	0 7 3
Rosijnen, per lb. ...	0 0 2½ —	0 0 3½
Tomaties, per 100 ...	0 0 10 —	0 0 10
Uijen, per mud	0 3 6 —	0 8 6
Zuurlimoenen, per 100 ...	0 1 1 —	0 2 5

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

JUNIJ 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Eerste Kw., 6 Junij, 9.16 a.m. | Laatste Kw, 20 Junij, 3.49 v.m
Volle Maan, 13 Junij, 3.12 n.m | Nieuwe Mn, 28 Junij, 10.5 v.m

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER V.M.	LAAG WATER N.M
	u m	u m	u m	u m
§1 Zaturdag ...	3 47	4 4	9 56	10 14
2 Zondag ...	4 23	4 40	10 32	10 50
3 Maandag ...	4 59	5 19	11 10	11 3
4 Dingsdag ...	5 40	6 3	11 52	— —
5 Woensdag	6 27	6 56	0 15	0 42
6 Donderdag	7 27	8 2	1 12	1 45
*7 Vrijdag ...	8 41	9 22	2 22	3 2
*8 Zaturdag ...	10 2	10 40	3 42	4 21
9 Zondag ..	11 11	11 42	4 56	5 27
10 Maandag .	— —	0 9	5 56	6 22
11 Dingsdag ..	0 35	0 58	6 47	7 11
12 Woensdag	1 21	1 43	7 32	7 55
13 Donderdag	2 6	2 27	8 17	8 39
14 Vrijdag ...	2 50	3 13	9 2	9 24
15 Zaturdag ..	3 35	3 58	9 47	10 10
16 Zondag .	4 21	4 43	10 32	10 55
17 Maandag ..	5 6	5 29	11 18	11 42
18 Dingsdag ...	5 54	6 20	— —	0 7
19 Woensdag	6 50	7 21	0 35	1 6
20 Donderdag	7 57	8 34	1 39	2 16
21 Vrijdag ..	9 12	9 49	2 53	3 31
22 Zaturdag ...	10 25	10 57	4 7	4 41
23 Zondag ...	11 23	11 49	5 10	5 36
24 Maandag ..	— —	0 11	6 0	6 22
25 Dingsdag ..	0 32	0 52	6 42	7 1
26 Woensdag	1 10	1 29	7 20	7 38
27 Donderdag	1 46	2 4	7 55	8 11
28 Vrijdag ..	2 21	2 38	8 30	8 47
29 Zaturdag ..	2 54	3 12	9 4	9 21
30 Zondag ...	3 30	3 47	9 39	9 56

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten,

	u. m.
Natal voeg bij	1 50
Algoabaai „	1 20
Kowie „	1 10
Oost Londen „	1 5
Delagoabaai „	0 57
St Luciabaai „	0 55
Mosselbaai „	0 50
Knysna „	0 18
Kaap Agulhas, „	0 10
Simonsbaai „	0 4
Houtbaai trek af ...	0 20
Walvischbaai „	0 17
Saldanhabaai „	0 10
StHelenabaai „	0 10
Hondeklip B „	0 10
Port Nolloth „	0 5

VERKOOPINGEN.

JULIJ.

2.—De Aar, Levende Have, Kar, Huisraad, enz., van T. C. Stofberg,- J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

3.—Klipdrift, Voorste Bosjesveld, distrikt Worcester, Vaste en Losse Goederen, in den insolventen boedel van P. F. du Plessis,—Lindenberg & Co., Afslagers.

3.—Klapmuts Statie, Bokken,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

6.—Piquetberg, Winkelgoederen, in den insolventen boedel van James Tom.

8.—Stellenbosch, Vaste en Losse Goederen, enz., in den boedel van wijlen den heer J. Weber,—J. G. Mader, Afslager.

10.—Maandag, Zoutrivier, distrikt Caledon, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Graan, Huisraad, enz, in den insolventen boedel van D. C. Humar,—H. J. Dempers, Afslager.

—Clanwilliam, Vastgoed, in den insolventen van D. B. Truter,—E. Rood, Afslager.

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 29 JUNIJ 1889.

VRIJE HANDEL MET TRANSVAAL.

Het debat van Donderdag in de Wetgevende Vergadering over het voorstel De Waal, omtrent de stappen die de Regering zou kunnen nemen ten opzigte van den vrijen handel met de Z. A. Republiek, was alles behalve opwekkelijk. De Waal leidde zijn voorstel in met een toespraak die Sir Gordon Sprigg niet beviel, en waarvan de Oppositie politiek kapitaal kan maken, maar die, per slot van rekening, de feiten juist voorstelde. Het antwoord van den Eersten Minister was ontmoedigend, en wij kunnen ons best begrijpen dat de Regering thans geen pleizier heeft om zich op nieuw tot President Kruger te rigten. Hier ziet men intusschen het booze resultaat van de verwerping van het plan om een Kolonialen Politieken Agent in de Republieken te hebben. Onderhandelingen per telegraaf leiden altijd tot verkeerde gevolgen, en zoo als de zaken in April stonden kon de Regering welligt door een Agent maar stellig niet door een telegram iets goeds bewerken.

Er werd, van wege de Oppositie, geklaagd dat de wankelmoedigheid der Regering de Kolonie in een valsche en vernederende positie had geplaatst. De heer Hofmeyr toonde intusschen ten duidelijkste aan dat men zich in die positie niet zou bevonden hebben, had men verleden jaar het voorstel Theron omtrent de Spoorwegkwestie aangenomen; en zijn amendement was voor het Huis aannemelijk, al had welligt de Regering reden om er togen te zijn. Doch het kwam tot geen stemming, en de zaak zal eerst later of welligt zelfs in het geheel niet worden uitgemaakt. Het debat zal echter zijn werking oefenen, en waarlijk geen goede. Toen de heer Marais verklaarde in geen der beide voorstellen te kunnen treden, en toen de heer Venter te kennen gaf dat de Kolonie beter deed met niet zooveel voor haar buren te doen maar haar eigen voordeel te zoeken, toen juichte de Oppositie, en haar bejag is niet twijfelachtig. Het best werd dit bejag uitgedrukt door den heer Innes, die het in de Transvaal ten volle goedkeurde dat zij, na al de inschikkelijkheid der Kolonie, slechts op haar eigen belangen lette. In der daad, wat grooter triomf zou de anti-Afrikaansche partij, de partij die den Afrikaner haat en veracht en den Naturel als natuurlijken bondgenoot van den Engelschman er boven op wil helpen, kunnen behalen dan het vestigen van een staat van zaken waarin elke Staat van Z. Afrika zijn eigen weg gaat en alle kans op eendragt vervalt? Dan is er geen gevaar meer dat boerendenkbeelden het van de laffe philanthropie van Innes en consorten winnen zullen! En is nu die triomf aanstaande? Zal men een arglistige en, voegen wij er bij, juist hierom verachtelijke Oppositie het genoegen zien smaken om de Afrikaner partij te zien uiteenspatten en ten deele haar beste beginselen verzaken?

Zelfs al was het voorstel Hofmeyr aangenomen, dan zou het nog zeer de vraag zijn of President Kruger thans van houding zou veranderen. De Kolonie zou in de Transvaal een uitstekende markt voor haar produkten kunnen bekomen, en een die, wat de heer Venter ook meenen moge, elders niet te vinden is; maar wordt die markt niet voor haar geopend, dan is het kinderachtig hierover te klagen. Wie echter gelooft aan de toekomst van het Afrikaner volk, zal zich door een teleurstelling als die van thans niet laten ontmoedigen, en veeleer het oog gevestigd houden op de lichtende punten in de bestaande toestanden. Daartoe behoort de goede verstandhouding met den Vrijstaat, welks Regering welligt op den duur grooten invloed tot herstel der eendragt zal kunnen oefenen. Het is waar dat het Vrijstaatsche besluit omtrent den Bethulie Spoorweg voor de Kaapkolonie bezwaar inheeft, maar dit bezwaar is niet van dien aard dat het booze gevolgen *moet* baren. Toch *kunnen* die gevolgen van zeer ernstigen aard zijn, als Regering en Parlement den verkeerden weg opgaan. De Regering heeft, zoo als wij herhaaldelijk hebben te kennen gegeven, zulk een weg ingeslagen met de linie Norval's Pont-Burgersdorp voor die van Bethulie in plaats te stellen, en den Vrijstaat met den aanleg er van te dreigen; en wil de Oppositie onder aanvoering van den heer Sauer, de linie Molteno-Middelburg Weg hiervoor in de plaats stellen, dan zullen de Afrikaners verstandig handelen met ze te steunen, zonder daarom van partij te wisselen. Daarentegen is er gevaar in het volgen van een politiek die de goede verstandhouding tusschen Kolonie en Vrijstaat in de waagschaal stelt, om het even of die politiek van de Regering of van de Oppositie uitgaat, en wij vertrouwen dat de Afrikaner partij dit gevaar zal vermijden.

HET MOLTENO RESERVOIR.

Het resultaat der discussie over de rapporten omtrent het Molteno Reservoir, in de zitting van den Stadsraad op Donderdag ll, zal op ieder ingezeten dezer stad een onaangenamen indruk maken. Het Reservoir was eerst verkeerd gemaakt, zoodat er hoopen gelds moesten worden uitgegeven om het op te lappen. Die oplapping, geschied onder toezigt van een Ingenieur expresselijk uit Engeland er voor ontboden, en die in alles zijn zin kreeg, is gebleken volstrekt niet naar eisch gedaan te zijn, en nu doet zich de vraag voor of men tot een nieuwe oplapping op groote schaal zal overgaan, dan wel de zaak laten zoo als zij is. De heer J. C. Hofmeyr, die van het begin af den bouw van het Reservoir heeft afgekeurd, is thans van oordeel dat het in elk geval zooveel sterker is dan vroeger dat het niet weder zal barsten, mits men er voorzigtig meê omgaat, en met dit gevoelen schijnt zich de Raad te hebben vereenigd. Blijken de Ingenieurs die het laatst over de zaak geraadpleegd zijn hierin geen gevaar te zien, dan geloven wij dat dit in der daad het beste plan is.

Nu doet zich echter een andere vraag voor, nl. in hoe ver, wij seggen niet de Raad maar het hier heerschende stelsel van Stadsbestuur aan het gebeurde met het Reservoir schuld is. Men heeft hier een Stadsingenieur, en voor het Reservoir heeft men den man uit Engeland gehad. Maar wat ziet men? Dat, nadat de Stadsingenieur een gunstig rapport over het Reservoir had uitgebragt, de heeren De Waal en Hofmeyr beweerden dat de toestand van het Reservoir veel te wenschen overliet, en dit blijkt thans werkelijk het geval te zijn. Voorts dat Ingenieur Wood, die hier niets te doen had dan naar het Reservoir te kijken, en buitendien door een "Klerk der Werken" geholpen werd, toch, naar het oordeel van drie deskundigen en van een aantal sprekers ter Raadsvergadering, heeft toegelaten dat het werk niet behoorlijk is ten uitvoer gebragt. Dat dit geen reden is om aan "amateur ingenieurs" de voorkeur te geven, dat spreekt van zelf. Maar als, door een raadslid dat zijn tijd veil heeft voor stadszaken, en dat genoeg gezond verstand bezit en ondervinding van openbare werken heeft om er een oordeel over te vellen, over die werken het toezigt wordt gehouden, dan kan er veel kwaad worden vermeden dat geschieden moet als men het tot regel stelt om eenig Ingenieur blindelings te volgen. De verkeerdste toestand dien men in een Stadsbestuur hebben kan is een waarin de woordvoerders van den Raad alle verantwoordelijkheid op de deskundigen schuiven die in dienst der stad werkzaam zijn, en intusschen zelve met aannemers, die hun werk onder toezigt van die deskundigen moeten doen, onder ééne deken liggen. Beter zal het gaan als er een Uitvoerend Bewind in den Raad is, zoo als men er een hebben zou als men aan den Burgemeester de Voorzitters der voornaamste Comité's toevoegde tot het afdoen der meeste zaken, en hen allen zooveel mogelijk, als zij hun werk naar eisch deden, steeds herkoos. Ingenieurs en andere geëmploijeerden van den Raad zouden dan onder appèl zijn, en zich niet kunnen ergeren als de leden van het Uitvoerend Bewind het oog op hen hielden en hen, zoo dikwijls dit noodig was, tot rekenschap riepen. Natuurlijk zou het dan echter noodig worden om de leden van het Uitvoerend Bewind een bezoldiging toe te kennen, en welligt zouden er nog meer wijzigingen in het stelsel van Bestuur moeten plaats hebben. Dat men verleden jaar van het stelsel van gedurige wisseling van Burgemeester afgeweken is, en den heer Woodhead voor de tweede maal heeft gekozen omdat hij de eerste maal getoond had voor zijn werk te deugen, dat doet ons denken dat men in den Raad begint in te zien hoe verkeerd het is om hier steeds wisseling van het opperbestuur te hebben; en welligt is de tijd niet ver dat men ook in andere opzigten de verkeerdheden van het tegenwoordige stelsel van beheer der stadszaken doorgronden en er de noodige verbetering in brengen zal.

'T EEN EN ANDER.

De Wet tot Opheffing der Huisbelasting is door den Administrateur namens H. M. de Koningin bekrachtigd, maar op de verkeerde gevolgen dier Wet werd reeds Donderdag gewezen, toen Kol. Griffith zijn brug over de Bashee ter spraak bragt. Het nut dier brug wordt erkend, maar er is geen geld voor te vinden, en men zou er geld voor hebben als men de Huisbelasting niet had prijsgegeven. Wij erkennen intusschen dat de Regering, die bezwaar ziet in de wetgeving van verleden jaar op de Huisbelasting, en natuurlijk liever zelf een populairen maatregel voorstelt dan hem door de Oppositie te zien doordrijven, in de zaak een beter figuur maakt dan die prachtige vertegenwoordiger van Port Elizabeth, de heer Jones, die eerst de afschaffing van een belasting toejuicht waar hij van bij ondervinding weet dat zij volstrekt niet drukkend is, en daarna klaagt dat er geen geld genoeg aan bruggen wordt besteed.

De bevestiging van hetgeen iedereen hier reeds vroeger kon vermoeden—dat de heer Chamberlain, als woordvoerder van het Z. A. Comité, het ontslag van Sir H. Robinson bewerkt heeft,—zal hier te lande een slechten indruk maken, vooral daar het meer dan iets anders de zwakheid der tegenwoordige Rijksregering aan het licht brengt. Dat een man die hier den politicus wilde spelen, en het zoo akelig deftig als maar mogelijk is, Mackenzie, door zijn knoeijerijen er in geslaagd is om het aanblijven van een Gouverneur te beletten die hier genoegen gaf, dat is iets waar republikeinen politiek kapitaal van kunnen maken, maar dat iedereen die hier rustig onder Britsche vlag leeft, ten zeerste moet ontstemmen.

Om vele redenen is het jammer dat er van de Paswet dit jaar niets komen zal, en niet het minst om de oorzaak, nl. de ongesteldheid van den Minister van Naturellenzaken, wiens afwezigheid ook anderszins voor het Ministerie zeer lastig is. Intusschen verheugt het ons dat men aan het Comité voor de Meesters- en Bedienenwet de herziening der Landlooperswet heeft opgedragen; en bij de behandeling dier Wet zal het ook zijn aandacht moeten vestigen op de toestanden die een Paswet noodig maken.

Preekbeurten op morgen.—Groote Kerk: 's morgens, Dr. Kotzé; Engelsch, Dr. Kotzé; 's avonds, Ds. Steytler.—Nieuwe Kerk: 's morgens, Ds. Muller; (Voorstellen van Nieuwe Lidmaten), 's avonds, Ds. Muller—Hanoverstraat Kapel: 's morgens, Eerw. Smeer; 's avonds, Ds. van Wyk.—Zeepunt: Ds. Steytler.—Papendorp: 's morgens, Ds. Van Wyk; 's avonds, Eerw. Smeer.—Roggebaai: 's avonds, Eerw. Hayleit.

St. Stephen's, 's morgens 9.30 en 's avonds 6 uur, Ds. M. C. Botha.

Evangelisch Lutherische Kerk, Strandstraat.—Morger, 30 Junij, Augsburgsche Confessie, te 10 ure, WelEerw. W. F. Gohl. Te 3 ure Kinderdienst in 't Hollandsch, en 's avonds te half zeven ure, Engelsch, WelEerw. Ds. J. M. Zahn.

Prof. van Wijk, hulpprediker alhier, zal Vrijdag 12 Julij, te half zeven, in de Groote Kerk plegtig worden geordend.

Een zonsverduisterING be ft hier gist-ren plaats gehad, maar wij twijfelen of iemand, buiten de heeren aan de Sterrenwacht, er naar gekeken heeft.

Vastgoed.—Eureka, Campground, Rondebosch, is Donderdag uit de hand, door bemiddeling van den heer T. J. O'Reilly, voor £3,000 verkocht.

Stellenbosche Districts Bank (Beperkt.)—Op Dingsdag aanstaande, 2 Julij, zal bovengenoemde bank voor algemeene belanghebbenden geopend worden. De Standard Bank zal alsdan hare agent zijn. De bankboeken van de bank zullen *à pari* ingewisseld worden door al hare takken in de Kolonie.

Ned Z. A. Spoorwegmaatschappij.—Het verslag dezer Maatschappij over 1888 is ons geworden, en wij zullen in ons volgend nommer er welligt iets van meêdeelen.

Ds. Muller alhier is naar Montagu beroepen, en dit komt zeer ongelegen omdat er juist nu over die zaak der Wicht schenking eene spanning in den Kerkeraad heerscht. Het vertrek van Z Wel-Eerw. zou voor de Ned Gereformeerde Kerk aan de Kaapstad een groot en door velen gevoeld verlies zijn en wij vertrouwen dat men alles zal aanwenden om hem hier te houden.

Evangelische Lutherische Kerk, Strandstraat.—Gedachtenisviering van de Augsburgsche Confessie vind plaats op morgen, Zondag, 30 Junij. 's Morgens in Hollandsch, 's avonds in Engelsch. Des namiddags om 3 uur is kinderdienst, in welke de kinderen de geschiedenis van de Augsburgsche Confessie verhaald zal worden. Het koor zingt des morgens en 's avonds gepaste stukken.

Een onzedelijke dienstmaagd.—Sophie *alias* Eva Stoffel, stond gisteren voor den Magistraat beschuldigd verscheidene artikelen van haren baas, den heer M. Starzel, 32 Langestraat, gestolen te hebben. Nadat de heer Starzel en de konstabel, die haar in hechtenis genomen had en den Magistraat verteld een gedeelte van het gestolen goed in haar kamer gevonden te hebben, verhoord waren, werd gevangene ter teregstelling verwezen.

Hoenders stelen.—In de zaak van James Samuel Scott, die eenigen tijd geleden voor den Magistraat gebragt werd voor het stelen van hoenders en die toen ter teregstelling verwezen was, kwam nu weer voor, daar de Prokureur Generaal de zaak naar den Magistraat terug verwezen had. Hij kan nu twaalf maanden zijn vrienden helpen om aan den Zedebreker te werken.

Verbrand.—Bij Aberdeen is een Hottentot, Willem December, op treurige wijze aan zijn eind gekomen. Hij lag des nachts in zijn hut te slapen, toen het dak inviel, en daar er een vuur aan was, alles terstond in brand raakte. Zijn vrouw wist te ontsnappen; hij zelf, die onder een stuk van het dak was geraakt, kon niet weg en kwam in de vlammen om.

Te Komgha heeft men een nieuwen Magistraat, en uit de *East London Dispatch* blijkt het dat hij met regt aanstoot heeft gegeven door een Naturel, die op den grond van een Veldkornet met vier honden was gevonden, en die op de vraag wat hij er deed een onbeschoft antwoord, vergezeld van beleedigingen met een knoopkierie, gaf, na een preek over de verkeerdheid van zijn gedrag tot net één week harde pad te veroordeelen.

Het rapport van de Kolonial Mutual (onderlinge) levensverzekering maatschappij.—De direkteuren van bovengenoemde maatschappij hebben in handigen boekvorm het rapport van de jaarlijksche vergadering te Melbourne op 6 Maart ll. gehouden, uitgegeven. De statistieken daarin bevat wijzen aan, dat het bedrag verzekerd gedurende 1887 £1,469 786 bedroeg, terwijl in 1888 het £1,762 821 was, of eene vermeerdering van de nieuwe bezigheid van £3,000. In dit opzigt is deze maatschappij de derde onder het groot getal van levensverzekerings kantoren van het Britsche rijk. De vorderingen beliepen £65,187 2s. 2d., en de fondsen zijn nu over de £860, 00. Het boek bevat ook lijsten van plaatselijke agentschappen in de Kaapkolonie, en buiten dit is er veel belangwekkend nieuws voor Afrikaansche leden.

Statistiek.—Uitvoerige statistieke opgaven over de oogsten, den veestapel en de landbouwmachinerieder Kolonie in 1888 en 1889 zijn in de *Gouvernements Gazette* van gisteren verschenen, maar wij kunnen er slechts enkele cijfers van meedeelen. Aan tarwe werd in 1888 3,733,608 schepels gewonnen; in 1889 3 502 430. Daarentegen is er meer gerst, rog en haver in 1889 gewonnen. De geheele waarde van het gebouwde koorn, tegen producenten prijzen, bedraagt in 1889 £1 887 226. De cijfers voor tabak waren voor de Kolonie, buiten Transkei, 4,511,646 pond in 1888, 5,654,206 in 1889; voor drooge vruchten 1,966,811 en 1,655,925; voor wijn 5,610,833 gallons en 5,846,426; voor brandewijn 1,405 519 en 1,211,672. Wijnstokken had men 69,696 588 in 1888, 86,057,899, in 1889. Op alle vee, b halve vogelstruisen, is vermeerdering, en de waarde van den veestapel wordt thans op £15,134,511 geschat. Ook zijn er meer ploegen in gebruik, en is er vermeerdering op machinerie, behalve dat er minder dorschmachines en mieliepellers in gebruik zijn.

Ongelukken te Potchefstroom.—Maandag morgen j.l. zaten drie kinderen aan den voet van een gewel van zeker oud gebouw, op de plaats Katdoornbosch, wijk Bovenmooirivier, in dit district. Zij waren bezig riempjes te snijden, toen een bakstean van den gevel langs hen viel. Een der jongens stond toen op, riep uit: "pas op die huis val in," en liep weg. Zijne woorden waren maar al te waar, want nauwelijks was hij uit het gevaar, toen viel de geheele gevel op de andere kinderen, met het noodlottig gevolg dat een der jongens, 6 jaar oud, van den heer Hans Steyn, verpletterd en onmiddellijk gedood werd. De andere jongen was ook ernstig beseerd, doch wij vernemen dat hij aan de beterhand is. Een ander vreeselijk ongeluk vond Maandag jl. plaats op den weg naar Johannesburg, omtrent één en een half uur van hier. Een gehuwde man, met name Jan Neethling, sprong achter van zijn wagen af om de ossen, welke een verkeerd pad insloegen, regt te keeren. Hij liep langs den wagen, toen hij struikelde en voor het achterwiel viel, dat vóór hij uit den weg kon, over zijn borst ging. Hij werd bijna onmiddellijk gedood en leefde slechts tien minuten. Wij vernemen dat de ongelukkige man op eene plaats nabij Loesberg, in dit district, woonachtig was, en men heeft zijn lijk daarheen gebragt ter aardebestelling. Twee zoontjes van den overledene waren bij het ongeluk tegenwoordig.—*Potchefstroomer.*

MONTAGU.

(Van een Correspondent.)

27 Junij 1889.

De droogte duurt steeds voort, en behalve enkele ligte regenbuijen nu en dan die slechts toereikend zijn om het stof behoorlijk te benatten, hebben wij nog geen doordringende regen gehad waarop onze boeren aan het ploegen kunnen gaan; het veld geraakt dan ook gedurig meer en meer schteruit en het land blijft onbeploegd, hetwelk ons reeds met bekommering de toekomst doet afwachten.

Geldelijk.—Er is heel wat verlevendiging in den handel gekomen; waren onze wijnbouwers voor eenigen tijd geleden gewoon om met moeite hun produkt van de hand te zetten en hun brandewijn tegen £6 10s. en £7, wijn à £2 en £3 te verkoopen, thans zijn de zaken geheel anders. De brandewijn haalt nu reeds £22 en jonge wijn £5 per legger, geen wonder dan dat de handel herleeft, want het is maar te zeker dat als de wijnbouw bloeit dan heeft de armste daglooner geld; de boer kan den arbeider huren, de ambachtsman werk verschaffen, zijne benoodigdheden bij den handelaar koopen, zijn schuld betalen en van hetgeen overblijft bijdragen tot Christelijke en liefdadige doeleinden.

Kerkelijk.—Onze Kerkeraad heeft na het bedanken van Ds. George Murray van Swellendam, zijn tweede beroep uitgebragt op Ds. Muller van Kaapstad, en al is het wat veel gevraagd om een leeraar van de Kaap te beroepen naar het binnenland, toch ziet de gemeente met verlangen uit naar zijn Eerwaarde's antwoord, daar zij het volle vertrouwen heeft, dat indien ZEerw. zoo geleid wordt, hij zich stellig tot die werkkring zal begeven.

For Consumption, Scrofulous Diseases, etc., Scott's Emulsion of Pure Cod Liver Oil with Hypophosphites, is wonderfully effective. Read this:—"I have found Scott's Emulsion, of great benefit in the treatment of Phthisical and Scrofulous Diseases. It is extremely palatable, and does not upset the stomach, thus removing the great difficulty experienced in giving the plain oil.—D. P. Kenna' L.R.C.S., Surgeon, St. Vincent's Hospital, Dublin." Of all Chemists.—*Adv.*

Algemeene voldoening geeft het Rutter's Zadel met gomelastieken veer zetel, toegerust met een patente stijgbeugelstaaf.—*Zie Advertentie.*

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Engeland, Frankrijk en Egypte.

De Delagoa Baai Spoorweg.

Ontvangen en gepubliceerd 26 Junij, 11 n.m.

LONDEN, 26 Junij.—Wat Frankrijk geëischt heeft in zaken de conversie der Egyptische schuld, is dat Engeland een tijd zal stellen voor het ontruimen des lands. De Portugeesche Regering heeft een besluit uitgevaardigd tot vernietiging der Delagoa Baai Spoorweg concessie, wegens het falen der concessionarissen om binnen den bepaalden tijd de lijn te voltooijen. De Portugeesche Regering zal zelve het werk voltooijen.

Ontvangen en gepubliceerd 27 Junij, 12 uur middags.

LONDEN, 27 Junij.—Portugal vraagt tenders voor den Delagoa Baai Spoorweg, en zal de Maatschappij vergoeding geven uit de opbrengst van den verkoop. De *Times* zegt in een artikel over het in bezitnemen der linie, dat Lord Salisbury Portugal rekenschap moet afvragen voor hetgeen door het blad een daad van willekeur en onregt wordt geacht.

De "Spartan."

Ontvangen en gepubliceerd 27 Junij, 5 n.m.

LONDEN, 27 Junij.—De Union Mailboot *Spartan* naar Engeland kwam heden Donderdag morgen te 5 ure te Madeira aan.

Handelszaken.

Eene Verloving.

Engeland en Portugal.

Ontvangen en gepubliceerd 28 Junij, 4 30 n m.

LONDEN, 27 Junij.—De verkoopingen van vogelstruisveeren sloten vandaag. Er heerschte eene goede vraag. Witte, wijfjes, bijocks en zwarte toonden eene rijzing van 10s. tot £1 10s. aan, en gekleurde en vlos van 2s. 6d. tot 5s. Spadona's zijn een weinig minder. De aangeboden kisten waren zamen 1,800, gewaardeerd op £70,000, die allen verkocht werden tegen de volle waardering. Bietsuiker, 88 per cent, doet £1 7s. 3d. per centenaar; goede eerste klas koffij te Rio, 5,750 reis; wisselkoers te Rio, 27 1/16.

LONDEN, 28 Junij,—Princes Louis van Wallis is verloofd met den Graaf van Fife. Alle nieuwsbladen juichen de verbindtenis toe. Sir Jas. Fergusson, Onder Secretaris van Buitenlandsche Zaken zeide in antwoord op eene vraag in het Lagerhuis, dat geen onderhandelingen met Portugal, betreffende de Zambezi, aan den gang waren, en dat het Gouvernement niet van plan was om eenige van de regten waarop Groot Brittanje aanspraak maakte, op te geven.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Bisschop van Grahamstad.

GRAHAMSTAD, 28 Junij. — De terugkeer van den bisschop van Grahamstad, van Engeland werd door eene conversazione gisteren avond in het stadhuis gevierd.

De "Roslin Castle".

PORT ELIZABETH, 28 Junij.—De *Roslin Castle* vertrekt morgen met de volgende passagiers voor Kaapstad: De heeren Nieuwstadt, Bosman, Wright, Robertson en Doctor Williams.

NATAL.

Delagoa Baai.

DURBAN, 26 Junij.—De Durbansche Agenten van den Delagoa Baai Spoorweg hebben geen berigt over het beweerde besluit der Portugeesche Regering om de linie in bezit te nemen. Berigten uit goede bronnen houden in dat zulk een stap nog niet gedaan is.

Hout zaken.

Een telegrafische boodschap van den Gouverneur.

PIETERMARITZBURG, 27 Junij.—Men heeft bevonden dat de registratie belasting op hout, die op de vrije lijst geplaatst was, de vijf percent *ad valorem* regten overtreft, Het Gouvernement heeft voorgesteld op ton gewigt instede van ton maat te laten betalen.

De Gouverneur heeft een telegrafisch berigt van den President van den Vrijstaat naar den Raad gezonden, in antwoord op het besluit van den Raad ten effekte dat de Raad besloten had de voorwaarden aan te nemen, uitgezonderd die met referte tot het tarief en riod den President aan daarnaar te handelen. De President voegde er bij, dat men voorgesteld had een speciaal tarief voor de Natal-Oranje Vrijstaat spoorwegen te maken als met de Kaap en den Vrijstaat en dacht dat er geene moeijelijkheid zoude wezen daar hij kon instemmen met een tarief gelijk als dat van Natal.

Z. A. REPUBLIEK.

Transvaalsche Volksraad.

PRETORIA, 26 Junij.—Petities zijn aan den Raad aangeboden ten gunste van gedwongen sluiting op Majuba- en Dingaansdagen. De heer De Beer was er voor, de President en het Comité voor de Petities er tegen, en het voorstel werd ten slotte verworpen. Gedurende de discussie over het pensioen van Lottering, die zijn been verloor terwijl hij met Grobbelaar was, maakten verscheiden leden aanmerkingen, die den President er toe bragten om den Raad tot de orde te roepen, waarbij hij tevens zijn vertrouwen te kennen gaf dat rapporteurs de aanmerkingen niet zouden drukken. Er was iemand op de achterbanken wien hij geen orders kon geven, maar hij verzocht dat men de aanmerkingen zou weglaten. Petities werden aangeboden ten behoeve van vertegenwoordiging van Pretoria en Potchefstroom. De heer De Beer was er tegen, de President er voor, maar deze zeide dat als de leden hun kiezers tot een zamenkomst uitnoodigden, slechts één kwam opdagen, zoodat het scheen als wilden de steden geen vertegenwoordigers. De heeren Spies en Celliers spraken voor het voorstel, en laatstgenoemde zeide dat de steden

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DONDERDAG, 27 JUNIJ.

PETITIES.

De Edele heer De Villiers had eene petitie van Montagu ten gunste van uitbreiding van een spoorweg van Ashton naar die plaats.

De Edele heer Van den Heever had eene petitie van Colesberg ten gunste van een spoorweg van Molteno naar Middelburgweg statie.

De Edele heer Bowker had eene petitie over hetzelfde onderwerp van een ander distrikt.

KENNISGEVINGEN.

De Edele heer Combrinck gaf kennis van een vraag omtrent eene vermindering van het tarief van onderzeesche telegrammen.

De Edele heer Meurant gaf kennis dat hij een plan was voor te stellen de aanstelling van een gekozen comité ten einde te overwegen het voorgestelde bouwen van een brug te Riversdale.

De Edele heer Wilmot gaf kennis van een voorstel ten gunste van wetgeving omtrent de pandjes huizen.

De Edele heer De Villiers gaf kennis van een amendement hij voorstellen zoude tot het voorstel van den Edelen heer Wilmot, met betrekking tot den drankhandel.

VOORSTELLEN.—MAILBOOTEN.

De Edele heer Ebden te vragen of de aandacht van het Gouvernement gevestigd is op het nadeel waaronder de Kolonie gebukt gaat, door het oproothoud van vier-en-twintig uren in de reis veroorzaakt doordat de Maalbooten de haven van Lisbon aandoen, met het doel om de inlichtingen te bekomen of er geen schikkingen kunnen gemaakt worden met de contracterende maatschappijen om in het vervolg zoodanige Maalbooten te Lisbon niet te laten aan doen.

De Koloniale Secretaris was zeer blijde dat de vraag gedaan werd en hij had de zaak onderzocht, doch had bevonden dat het aandoen van de Lisbon haven nooit geen 24 uren duurde. Het meeste was 21 uren in Meil.l. Het voordeel van de booten die te Lisbon aandeden was, dat personen in Engeland meer tijd hadden om hunne brieven te posten. Nu sloten de malen Vrijdag, te 9 15 v.m. te Londen, maar gebruik makende van den Lisbonweg konden brieven gepost worden op Zaturdag, tot 7.15 of tot 8.20, indien men een additioneele boete betaalde. Natuurlijk kon er gezegd worden, dat de booten tot Zaturdag morgen konden wachten, maar dan bevond men, dat het Imperiale postkantoor zooveel werk had op Vrijdag, dat afschoon het Gouvernement zijn best gedaan had ten einde al de malen op Vrijdag te doen sluiten, weigerde het aan het verzoek te voldoen. Hij dacht dat indien de Edele leden het rapport van den Postmeester-Generaal willen lezen zouden zij verwonderd wezen te vinden hoe veel gebruik gemaakt werd van den Lisbonweg. Hij had aan deze zaak groote aandacht gewijd en er was nu eene briefwisseling aan den gang met de hoop dat een vlugger overland maaldienst verzekerd zou worden.

PLAKKEN.

De Edele heer Bowker voor te stellen dat het in de regtlijn van dezen Raad is dat krachtige maatregelen door het Gouvernement beraamd moeten worden, zoo veel als het doenlijk is, het plakken, of Inboorling Locatie stelsel, tegen te gaan, daar hetzelve ten hoogste nadeelig is voor de welvaart der boeren en anderen en eerstzaak van aanmoedigig is tot stelen en andere luije gewoonten onder de Inboorling bevolking.

De Edele heer Bowker zeide dat hij deze zaak voor het Huis gebragt had, omdat een zeer groot getal boeren op de grenzen dicht, dat het stelsel van inboorling locaties de aandacht van het Huis verdiende. Edele leden die in de Westelijke distrikten woonden, waren niet zoo goed bekend met inboorling locaties als zij waren. Dit was een zaak van een zeer ernstig karakter voor iedereen boer in de Oosterlijke Provincie. Indien een dienstbode in dienst van een boer die een weinig streng was, dan ging hij (de knecht) naar een inboorling locatie, en misschien huurde een ander hem, of indien niet, dan leefde hij van stelen van vee van de boeren. Niet lang geleden had hij (de Edele heer Bowker) gelegenheid om van een inboorling locatie in de afdeeling Uitenhage te spreken, en zeide toen dat het veestelen in dat gedeelte van de Kolonie ontdekt was. Het was waar dat wanneer de boeren die locaties een beaek bragten, nooit iets van hun gestolen eigendom konden vinden. Gewoonlijk vonden zij de inboorlingen rondom een pot vleesch dansen en dit was alles. Hij was van meening dat het hoog tijd ward dat zij een plan zouden uitvinden om dat volk te straffen, waarvan de inboorling locaties de meeste schuld droegen. Natuurlijk zou men zeggen dat iemand het regt had om met zijn eigendom te doen wat hij leek, maar volgens zijne opinie had niemand regt om andere menschen tot last te wezen. Waar ook een inboorling locatie gevestigd werd, stroomden de dienstboden van de boeren als aasvogels er naar heen. Dit was een staat van zaken waarin verandering moest komen, en hij was er zeker van dat het Gouvernement een plan kon beramen waardoor een einde aan die last kwam. Veronderstel een boer wil een inboorling locatie op zijn plaats vestigen, waarom zou hij er niet voor betalen in den vorm van eene licentie van £20, £30 of £40. Deze was eene zeer ernstige zaak en veroorzaakte groote schade aan de boeren. Indien dit niet gedaan werd, moest er een boete opgelegd worden op iedereen boer die toestond een inboorling locatie op zijne plaats te hebben. Niet lang geleden kwamen de boeren van Cathcart tot het besluit iedere Kaffer dood te schieten die zij onder hun vee vonden. Hij wist zeer goed dat hun voorzitter zoude zeggen dat het niet de regte weg was volgens de Wet.

De Edele heer Meurant zeide, dat toen hij Magistraat te Fort Beaufort was, er een groot getal plakkers waren in de nabuurschap, en op zekere gelegenheid bezocht hij eene locatie en nam omtrent negentig weggeloopen dienstboden gevangen, die naderhand door hem met drie maanden harden arbeid gestraft werden.

De Edele heer Blaine zeide dat de inboorlingen eigens moesten leven, en indien de Inboorling Locatie Wet naar behoren werd uitgevoerd, zou veel van het kwaad waarover geklaagd werd, ophouden.

De Proc. Generaal drukte zijne verwondering uit over hetgeen gezegd was. Indien de inboorling-locaties afgeschaft werden waar moesten de inboorlingen dan naar toe gaan? Zoolang de inboorlingen in een locatie waren, waren zij toch onder een soort van overzigt, maar hij wilde niet zeggen dat het tegenwoordige stelsel volmaakt was. Het Edele lid steide voor dat de boer een licentie zoude nitnemen vóórdat hij een locatie stichtte, maar zijn Edele vriend had zeker uit het oog verloren dat Kaffers en Fingoes de eenige dienstboden der boeren waren. Indien eene belasting van £40 zou vastgesteld worden voor het stichten van eene locatie, waar zou dan de boer naar toe moeten gaan om dienstboden te krijgen? Hij stemde overeen dat het stelsel niet volmaakt was en kon ook begrijpen dat de boeren zware verliezen leden door het groote getal veediefstallen die er bestonden, maar hij dacht dat hetzelfde van het voorstel aan te nemen het beter zoude wezen voor het Edele lid een amendement in de Landlooperswet voor te stellen. Niets anders dan dit zoude slagen, en hij hield vast dat een Landlooperswet, goed uitgewerkt, aan het doel zoude beantwoorden. Hij (de Proc. Generaal) herinnerde zich de groote moeijelijkheid die hij had om de tegenwoordige Wet er door te krijgen, doch hij geloofde dat over 't geheel genomen zij goed gewerkt had. Hij zoude zijn Edele vriend aanraden op zijn voorstel niet aan te dringen, maar zijn hulp te geven aan het amendement op de Landlooperswet.

De Ed. heer Botha vroeg wat de boeren zouden doen zonder de inboorlingen als dienstboden? Hij dacht dat de Landlooperswet zeer veel goed gedaan had, maar toch waren er eenige amendementen noodig. Op het oogenblik was de Wet in de handen van de magistraten, en als een regel wilden de magistraten zich niet blootstellen aan een censuur van een hoogere magt door iets te doen dat al te streng leek. Hij hoopte dat het Edele lid zijn voorstel zoude terugtrekken.

De Edele heer Van den Heever zeide dat de grootste moeijelijkheid die zij hadden in dit land, was met de inboorlinglocaties. Het was in die plaatsen dat het stelen een ambacht was. Daar waren ook groote uitgaven verbonden aan de locaties. In vele gevallen was er een inspekteur en soms zelfs een dokter. Men moest het ook aan de locaties toeschrijven dat men geen goede dienstboden kon krijgen. Indien één van uit de locatie werkte waren er vijf die niets deden. Indien eenige weldadige daad kon gedaan worden voor dit land zoude het wezen om een einde te maken aan die locaties. De Edele spreker zeide, dat alhoewel hij niet in Europa geweest was, hij toch wist dat indien vijf of zes menschen te zamen woonden die volstrekt niets uitvoerden, was hij er zeker van, dat iemand naar hen zoude toekomen om te vragen waar zij van leefden. Hij dacht dat het Gouvernement menschen moest aanstellen die iets van de zaak wisten, ten einde een nieuwe Wet te maken. Hij hoopte dat 't Gouvernement zijn aandacht zoude bepalen op deze zoo zeer belangrijke zaak.

De Ed. heer Brown zeide dat er alreeds een Plakkerswet bestond, maar hij kon niet inzien hoe de boeren klaar konden komen zonder Inboorling-locaties.

De Ed. heer Combrinck zeide dat indien de inboorlingen geen locaties hadden, hij niet wist wat zij doen zouden.

De Kol. Secretaris zeide in antwoord op eene aanmerking door den Edelen voorsteller gemaakt, dat de inboorling locatie te Uitenhage zijne lievelingslocatie was, dat toen de patrouille de plaats bezocht zij geen gestolen vee ontdekte. Het vee dat er gevonden werd behoorde aan de inboorlingen. Hij wenschte te zeggen ten behoeve van de boeren, want hij vertegenwoordigde eene afdeeling die hoofdzakelijk uit boeren bestond, dat hij dikwerf onder zijne ondersteuners was geweest, en had bevonden dat er een groot verschil van opinie over dat onderwerp bestond. In de afdeeling Alexandria, waar de menschen nog al ondervinding hadden omtrent het werken van de Wet, hadden zij er om verzocht om meer locaties te stichten. Alexandria was een landbouwers distrikt, en daar werd bevonden dat de inboorlinglocaties een groot gerief voor hen was. Er was ook gezegd dat de plakkers op inboorlinglocaties zich voedden ten koste van de boeren, wier vee zij stealden, maar het eenige middel dat gevonden kon worden om dit tegen te gaan zoude eene vermeerdering van politie wezen, voor welk het Gouvernement het Parlement zoude vragen om voorziening daarin te maken. Om dit kwaad voor te komen moest men de dief of dieven spoedig ontdekken en de schuldigen zwaar straffen.

De Edele heer Herholdt zeide dat hij niets tegen het voorstel had, dat slechts de aandacht van het Gouvernement op dit kwaad gevestigd had. In zijn eigen distrikt, niet lang geleden, was er een boer die eenige Kaffers op zijne plaats had om te werken, en hij verloor eenige bezten. Men had toen achterdoocht op eene nabijzijnde locatie, en toen men er een bezoek bragt, werd er niet minder dan zestig stuks vee gevonden die van verschillende boeren gestolen waren. Daar moesten inboorlinglocaties wezen en het onderwerp was een die de aandacht van het Gouvernement wel verdiende. Daar waren eenige plaatsen waar locaties niet noodig waren, maar overigens waren zij soo lig als brood. Hij was van gevoelen dat het beter goed gedaan had, te meer daar het Gouvernement beloofd had de zaak op te nemen.

De Edele heer Heatlie zeide dat er een Inboorling-locatie in de stad Worcester was, en hij twijfelde er niet aan of daar waren er ook nabij Kaapstad. De menschen waren onder het toezigt van een zendeling en hadden scholen en kerken van hun eigen, en des Zondags kon men van 600 tot 700 kinderen naar school zien gaan. Nadat de kinderen genoeg geleerd hadden gingen zij uit om te werken. Hij was van meening dat er verschillende steden in de Kolonie waren die een les konden nemen van de Inboorling-locatie te Worcester.

Het voorstel werd, zonder verdeeling, aangestemd.

WET VOOR AFSCHAFFING VAN TOLLEN.

Deze Wet, die van de Wetgevende Vergadering ontvangen werd, werd voor de eerste maal gelezen. De tweede lezing zal op de volgende vergadering plaats vinden.

WET No. 23 VAN 1879.

De Edele heer de Villiers voor te stellen verlof te krijgen en verkreeg die om een Wet voor te leggen ten einde Wet No. 23 van 1879 te amenderen.

De Edele heer zeide dat het hoofddoel van de Wet was om een boete op te leggen, instede van gevangenzetting voor eene overtreding van de gezegde Wet.

WOLMARKT WET.

De Raad ging in Comité over deze Wet, en de Edele heer De Villiers zijn amendement teruggetrokken hebbende wat clausule 3 betrof, werd de Wet gerapporteerd met eenige kleine amendementen, die op de volgende vergadering zullen overwogen worden.

De Raad verdaagde tot Dingsdag, 2 Julij.

WETGEVENDE VERGADERING.

WOENSDAG, 26 JUNIJ.

(Vervolg).

GAIKA LOCATIE WEGEN.

Men ging in Comité over de Wet op dit punt. Op art. 1 werd een amendement aangenomen, waarbij de Gouverneur wel openbare maar geen afdeelingsraden mag proclameren.

Op art. 3 maakte de heer Innes de aanmerking dat de Regering er in gemagtigd werd om wegen te laten *aanleggen*, en zag geen reden waarom dit op kosten des lands zou geschieden. De Com. van Op. Werken antwoordde dat de aanleg der wegen noodig was geworden door een misslag van Regeringsbeambten, dat de Regering hiervoor aansprakelijk was, en dat de aanleg der wegen slechts soowat £3,000 zou kosten. De heer Innes wilde de eigenaars der plaatsen alleen regt van weg geven. De Com. van Op. Werken vroeg hoe dan de heer Innes verleden jaar £3,000 voor een enkelen weg op de plek wilde bestemmen, die door den heer Soloman was voorgesteld.

De heer De Vos vond dat men een verkeerden weg betrad als men de Regering voor de wegen liet betalen.

Na eenige aanmerkingen van den heer Hutton, die het verkeerd vond dat de Regering de wegen zou onderhouden, zeide de heer Warren dat de boeren der plek regt van weg verlangden, en dat dit de kwestie was waar het op aankwam. De heer Ohlsson zag geen reden om de Gaikalanders vooveel beter te behandelen dan andere Kolonisten.

De Proc. Generaal gaf een opheldering der Wet, zeggende dat de burgers der plaatsen in Griqualand geen kans hadden om naar den hoofdweg te komen, en dat zij dus een regt op weg moesten hebben. De Regering had het de beste manier van schikking te achten dat zij de wegen voor een betrekkelijk geringe som aanlegde, zullende dan de Afdeelingsraden de wegen in orde houden.

De heer Lord was het eens met den Proc Generaal, maar de heer Paton wilde weten wat er achter de zaak zat, en de heer Vintcent vond het verkeerd dat de Griqualanders er nu beter aan toe zouden zijn dan anderen.

De Comm. van Op. Werken herinnerde aan hetgeen verleden jaar over de zaak was voorgevallen, en aan het voorleggen van een rapport er over in deze zitting; en hoe kwam het nu dat men de kwestie thans als iets geheel nieuws voorstelde? Verleden jaar hadden al de leden die thans tegen het uitgeven van geld stemden, voor £3,000 gestemd die zij alleen voor de wegen in Stutterheim wilde uitgeven. Hij las de namen en vroeg of men aan de betoogen dier leden thans veel kon hechten.

De heer Innes zeide dat de £3,000 alleen gevischt waren voor regt op wegen.

De heer J. P. du Plessis was voor wegen, maar wilde niet dat de Regering al de kosten zou dragen; en de heer Ohlsson klaagde dat men in de Kaapsche Afdeeling geen de minste hulp van de Regering voor noodige wegen erlangde. De Comm. van Op. Werken zeide dat de Regering voor die wegen wel degelijk bijdroeg.

De heer Proc. zeide dat vroeger de Regering slechts werd aangezocht om een regt van weg, maar thans wilde zij wegen aanleggen.

Na aanneming van een amendement van den Proc. Generaal werd het geamendeerde artikel aangenomen.

Op art. 4 vroeg de heer Robertson of de Regering niet een bijdrage aan de Afdeelingsraden kon geven. Zij kon ze goedkooper maken, zeide de Com. van Op. Werken, maar dit werd ten stelligste ontkend door den heer J. P. du Plessis, volgens wien de Afdeelingsraden het best met paden teregt kunnen.

Het was intusschen zes uur geworden.

AVONDZITTING.

Op art. 5, over scheidsregterlijke bemiddeling bij schadevergoeding, wilde de heer Warren de bepaling schrappen dat de uitspraak door een Wegcommissie zou worden gedaan. De Com. van Op. Werken was hier zeer tegen, want als de uitspraak anders geschiedde zou de Schatkist groote schade lijden. De heer Warren vond het verkeerd om den eigenaar in het geheel geen stem in de zaak te geven, en las een telegram van belanghebbenden voor, die ten sterkste tegen de Wegcommissie waren.

De heer Mackay vroeg of de Gaikalanders niet reeds hulp hadden ontvangen door vermindering van erfpacht. Vele hunner hadden, antwoordde de Minister, er bijvoegende dat de grondeigenaars niet alleen wegen maar ook nog een mooije som van de Regering wilden en dat men dus zeer voorzigtig moest zijn. De heer Warren sprak op nieuw tegen het plan van den Minister, maar de hr Frost zeide dat het hem zeer de vraag was of er eenige vergoeding moest worden gegeven, en in elk geval moest men zorgen dat de vergoeding niet te hoog was. Nog meer werd hierover gesproken, wordende onder anderen de Com. van Op. Werken er over aang vallen dat hij niet terstond wist te vertellen hoeveel mijlen wegs men wilde maken.

De heer Marais kon niet inzien waarom men niet in deze zaak naar het pondspondsgewijze beginsel handelde. Sir T. Scanlen zeide dat men de Gaikalanders in dezelfde positie wilde stellen als waarin zij geweest zouden zijn als de landmeters geen fout hadden begaan, maar zag ook niet in waarom men ze in een betere positie zou stellen dan anderen, door hun wegen op landskosten aan te leggen. De heer Sauer zeide dat de wegen moesten dienen om vee kiezingsbehoeften goed te maken.

De Proc. Generaal zeide dat de vraag was of het Parlement niet gelijk had met in bijzondere omstandigheden als die in Gaikaland ook bijzondere maatregelen te nemen. Als de Regering de wegen niet aanlegde zou men allerlei processen tusschen de landhouders krijgen, en dit was verkeerd.

Sir T. Scanlen bleef bij zijn gevoelen, en nog meer discussie volgde, zonder dat er veel nieuws werd gedebiteerd. De worden door het amendement Warren geschrapt werden daarna behouden met 32 tegen 29 stemmen.

Voor stemden de heeren Basson, Beyers, J. I. de Villiers, De Vos, M. J. du Plessis, P. J. du Toit, Griffith, Hofmeyr, Immelman, Joubert, Keyter, Le Roex, O'Reilly, Pearson, Scherm brucker, Sivewright, Smith, Sir G. Sprigg, Steyn, Theron, Trower, Tudhope, Sir T. Upington, Van der Walt, Van Heerden, Van Rensburg, Van Zyl, Weeber, Wege, Wood, Norton en Frost.

Tegen stemden de heeren Brabant, De Smidt, De Waal, A. S. du Plessis, J. P. du Plessis, A. H. du Toit, Fuller, Hutton, Innes, Jones, Laing, Lord, Louw, Luttig, Mackay, Marais, Orpen, Paton, Pope, Robertson, Sauer, Sir T. Scanlen, Smuts, Steyn, Venter, Vintcent, Warren, Lange en Douglass.

Op art. 6, over de zamenstelling der Weg commissie, had de heer Warren een amendement, ten effekte dat de landeigenaar een lid van de Commissie zou moeten aanstellen, in plaats van den Afdeelingsraad. De Com. van Op. Werken zeide dat de Afdeelingsraad de geheele Afdeeling vertegenwoordigde, en dat men niet voor elke plaats een eigen Commissie kon hebben. De heer G'Reilly vond dat de Oppositie het belang der Schatkist prijs gaf, alleen om het de Regering lastig te maken. De heer Warren zeide dat hij alleen voor de regten van zijn kiezers streed, en dat volgens het plan der Regering de regten der boeren werden prijs gegeven. De heer Innes beweerde dat de heer O'Reilly de boeren wilde veronderstellen, en zijn denkbeelden als "Home ruler" gestrouw bleef. Dit werd beantwoord door den heer O'Reilly, die betoogde dat als de Regering iets voor de Gaikalanders deed, zij tevens moest zorgen dat de Schatkist niet te veel zou verliezen, en die tevens het geslag der Oppositie als zoodanig te lijf ging.

Nog meer werd over de zaak gepraat, waarbij de Com. van Op. Werken tegenover den heer Innes betoogde dat er hier geen onteigening ten algemeene nutte maar ten behoeve van de lieden plaats zou hebben van wier land iets zou onteigend worden, en de heer Jones een amendement voorstelde waarbij de Regering slechts één lid van de Commissie, de Afdeelingsraad een ander en de eigenaar het derde zou aanstellen.

Onder de andere sprekers was de heer M. J. du Plessis, die zich niet kon voorstellen waarom men met de Wet der Regering geen genoegen nam, en over een zoo onbeduidende zaak zoo lang praatte. Hij werd door den heer Frost gevolgd in dergelijken geest, en tegen dezen sprak weder de heer Warren, terwijl de heer Sivewright op den last wees dien men hebben zou als men de amendementen Warren of Jones aannam. Ook de heer Laing sprak dit maal ten gunste van het plan der Regering, als eenvoudiger.

Het amendement Jones verviel, door het houden der woorden die twee leden der Commissie door de Regering lieten aanstellen, en het amendement Warren werd aan dergelijk lot, met 45 tegen 14 stemmen.

Voor het plan der Regering stemden de heeren Basson, Beyers, De Smidt, De Villiers, De Vos, De Waal, M. J. du Plessis, A. H. du Toit, P. J. du Toit, Frost, Griffith, Hofmeyr, Immelman, Joubert, Keyter, Laing, Le Roex, Louw, Luttig, Mackay, Marais, Ohlsson, O'Reilly, Paton, Pearson, Robertson, Schermbrucker, Smith, Sir Gordon Sprigg, Steyn, Theron, Tudhope, Sir Thomas Upington, Van der Vijver, Van der Walt, Van Heerden, Van Rensburg, Van Zijl, Venter, Weeber, Wege, Wood, Norton en Sivewright.

Tegen de heeren Brabant, Douglass, J. P. du Plessis, Hutton, Jones, Pope, Sauer, Sir Thomas Scanlen, Smuts, Vintcent, Wood, Innes en Lange.

Over de rest viel niets voor, maar het was 20 minuten vóór tienen toen de Wet aan het Huis werd gerapporteerd, dat de amendementen den volgenden dag zou nagaan.

PAPENDORP.

Het Huis ging in Comité Generaal over de Papendorpsche Waterwet.

Over art. 2 had een woordenwisseling plaats tusschen den Proc. Generaal en den heer Innes, die met het doorkrijgen der Wet belast was, maar zij liep over geen punt van publiek belang. Amendementen door het Comité gemaakt werden door den heer Innes voorgesteld, zonder dat zich stemmen er tegen verhieven. Een bepaling in art. 12 werd door den Proc. Generaal fantastisch verklaard, daar het iemand die regt op water had dwong om er voor te betalen, al werd het hem niet verstrekt. Het was, zeide de heer Innes, gerigt tegen hen die regt op water hadden maar het water niet wilden gebruiken. In art. 15 werd een vergissing verholpen door den Proc. Generaal, maar een bedenking van den heer O'Reilly maakte geen effekt. Over de rest viel niets voor, en de Wet werd iets over tienen aan het Huis gerapporteerd. De amendementen zullen Woensdag in behandeling komen.

De behandeling der amendementen in de Wet op de Diamantmijnen werd tot den volgenden dag uitgesteld.

SPOORWEGEN.

Men ging in Comité over al de voorstellen omtrent Spoorwegverlenging, die het Comité Generaal over de Spoorwegwet in behandeling zal moeten nemen. Zij werden het een na het ander te berde gebragt, en natuurlijk goedgekeurd.

LOTERIJ WET.

Het Comité Generaal over de Loterij Wet volgde. Op art. 3, over de verklaring van woorden, had de heer Innes een aanmerking, die echter tot geen amendement leidde.

Op art. 5, dat nieuwsbladen verbiedt om advertenties of berigten omtrent loterijen te geven, zeide de heer Innes dat dit niets hielp als de loterijmannen circulaires er over konden zenden. De Proc. Generaal zeide dat de bepaling elders uitstekend gewerkt had, en dat de loterijmannen er zeer bang voor waren. De heer Innes zeide dat men het spelen niet *kon* verhinderen. Het artikel ging er door.

Art. 6 verbiedt het afgeven van handbiljetten enz., en de heer Innes vroeg of de Postmeester Generaal en al het personeel van het Postkantoor er niet onder beboet zouden worden, en welligt zelfs de Ko. Secretaris. De Proc. Generaal zeide dat hij welligt beter zou gedaan hebben met, naar het voorbeeld van Amerika, den Postmeester Generaal het regt te geven om circulaires omtrent loterijen te vernielen. Het artikel werd aangenomen.

Art. 7, dat inteekenaars op loterijen magtigt hun inteekeningsgelden in een Geregtshof terug te vorderen, werd door den heer Innes onredelijk verklaard, maar het ging er toch door.

Op art. 10 stelde de heer O'Reilly voor om de loterijen bij bazaars, door den Wetgevenden Raad uitgegooid, te herstellen. Hij vertelde daarbij hoe prettig zulke loterijen bij bazaars waren, met al de jonge dames die er werkzaam waren.

De heer Andries du Plessis was niet voor het herstel van de geschrapte bepaling, maar vroeg of men bij de burgermagt en op verjaderingen van het lot geen gebruik mogt maken, en had een amendement om loten aldaar toe te laten, en de Wet tot loterijen om winst te beperken.

De heer Keyter achtte het onwaarschijnlijk dat het andere Huis het artikel omtrent de bazaars zou aannemen, en zeide dat de Ned. Gereformeerde Kerk voor loterijen bij bazaars bedankte.

De heer Venter zeide dat de heer O'Reilly niet aan de Ned. Gereformeerde Kerk de wet wilde stellen, maar voor zijn eigen Kerk Loterijen bij bazaars verlangde. Hij zelf was echter tegen loterijen bij bazaars, en de meerderheid der Kolonie was er ook tegen.

De heer Hofmeyr vond het verkeerd om het amendement O'Reilly aan te nemen, en gaf een voorbeeld dat loterijen bij bazaars slecht werkten. Het amendement Du Plessis achtte hij onnoodig, want het trekken van het lot bij de burgermagt was geen loterij.

De heer Andries du Plessis trok zijn amendement in, en het amendement O'Reilly werd verworpen.

De heer De Waal stelde voor om de Wet eerst op 1 Januarij 1890 in werking te laten treden, en de heer Marais vroeg waarom de Wetgevende Raad ze eerst na September in werking liet komen. De Proc. Generaal zeide dit niet te weten, maar die bewering werd door een ongeloovig lachen ontvangen. Het amendement De Waal verviel, en de Wet werd aan het Huis gerapporteerd, maar men moest er weder in Comité over gaan om de boeten en straffen in te vullen, wat heel gemakkelijk was, daar zij in het andere Huis reeds waren ingevuld. De invullingen werden terstond door het Huis goedgekeurd. Derde lezing op den volgenden dag.

Te elf uur verdaagde het Huis.

DONDERDAG, 27 JUNIJ.

PETITIES, ENZ.

De heer Andries du Toit had een petitie ten gunste der lijn Ashton Montagu, maar zij kon niet aangenomen worden, wegens gebrek in vorm. De heer Orpen een voor een lijn Indwe-Molteno. De heer Theron een van den heer McIntyre, die een pensioen wil. De heer Van der Walt een over een Spoorwegkwestie. De heer Fuller een over de Groenepuntsche Meent

De heer Le Roex diende de Wet tot verlaging der Recognitie in. Tweede lezing op gistere.

Het rapport over de opname der lijn Ashton-Mosselbaai werd ingediend. Behandeling op gisteren. Ook dat over de Spoorwegbesluiten werd ingediend, en de heer Barry vroeg of een voorstel van hem, dat bij ongeluk niet was voor geweest, niet met de andere kon doorgaan; maar dit kon niet, en de andere resoluties werden door het Huis goedgekeurd.

De Eerste Minister zeide dat de Paswet niet kon behandeld worden wegens ongesteldheid van den Minister De Wet, die ongaarne se in zijn afwezigheid zou zien behandelen. Gisteren avond had spreker een berigt van hem ontvangen dat hij niet wel genoeg was om de zitingen bij te wonen, en de Wet werd dus ingetrokken.

De heer Wood klaagde over een vergissing in een stemlijst.

De heer Sauer vroeg of men gisteren met de Begrooting of met de Spoorwegen zou doorgaan. De Eerste Minister seide te sullen handelen volgens de lijst.

VRAGEN.

De heer Mackay vroeg den Premier of, ten gevolge van de gerapporteerde vermeerdering van dronkenschap tusschen de inboorlingen op de grenzen, de Regering voornemens is eene Wet in te dienen om hieraan perk te stellen. Het antwoord was dat de Eerste Minister het er niet voor hield dat dronkenschap aan het toenemen was, en dat het béter was om eerst die bij de blanke heerschte te verhelpen. Wilde men "local option," dan moest men ze voor alle klassen der Maatschappij hebben.

De heer Laing vroeg den Procureur Generaal of de heer Roper een rapport heeft in gediend sedert zijne aanstelling als Inspecteur van Gevangenissen,—ook of eenige klagten tegen de handelwijze van den heer Roper de Regering bereikt hebben. De Proc. Generaal zeide dat de heer Roper sedert zijn aanstelling steeds had rondgereisd om bandieten-stations en tronken te bezoeken, en dat hij naauwkeurige rapporten had ingezonden, die over allerlei punten liepen. Ook nu was hij op zulk een reis, en wat de klagten tegen den heer Roper betreft, die ontstonden uit de vraag of de heer Roper op eigen gelegenheid of slechts door middel der Magistraten orders aan cipiers enz. mogt geven. Spreker las een circulaire voor die hij over de zaak aan de Magistraten had gezonden, en zeide dat sedert deze er geen wrijving meer geweest was.

De heer Sauer stelde verdaging van het Huis voor, om over de zaak het zijne te zeggen. Hij keurde de circulaire zeer goed, op grond van de groote magt die hij aan den Inspecteur gaf, want zonder zulk een ambtenaar met groote magt bekleed zou men de tronken nooit in orde krijgen. Hij hoopte dat men later jaarlijksche rapporten zou bekomen.

De heer Laing was van oordeel dat het werk best had kunnen gedaan worden door den Inspecteur der Kassen.

De Proc Generaal zeide dat een jaarlijksch rapport zou worden voorgelegd, maar de thans ingezonden rapporten kon hij niet aan het Huis voorleggen.

Dr. Smuts vroeg den Commissaris van Op. Werken of zijne aandacht gevestigd is geworden op de ontoereikende accommodatie beide voor passagiers en station-meester aan het station Woodstock, en ook op den gebrekkigen toestand van de gesondheids inrigtingen aan dat station. Antwoord: er werd aan de zaak gedaan, maar men was niet klaar met alle schikkingen.

BASHEE.

Kol. Griffith wilde het Huis in Comité laten gaan op het volgende voorstel: Dit Huis is van gevoelen dat het wenschelijk is de Regering te magtigen eene brug te bouwen over de Bashee-rivier, en dat daarvoor voorziening worde gemaakt. Hij gaf eenige mededeelingen over de rivier, die in den regentijd zeer lastig werd, en waar een pont niet voor deugde. Ten gunste der brug waren verscheiden petities ingezonden, waarvan een door spreker gelezen werd.

De heer Laing herinnerde dat de brug vooral noodig was voor Griqualand Oost, en dat zij ook van groot belang zou zijn als het tot onlusten met de Pondo's kwam, waar thans vrees voor scheen te bestaan.

De Com. van Op. Werken was zeer voor een brug over de Bashee, maar de vraag was hoeveel geld men voor bruggen kon besteden. Er stonden reeds groote sommen voor bruggen, £80 à £70,000, op de Begrooting, en de brug over de Bashee zou £28,000 kosten. De pont zou geen gevaar lijden, maar men se er op veel lastiger rivieren voord. Tegen gaan in Comité had hij niet.

De heer Jones wilde de geheele Bruggenzaak aan een vast Comité verwijzen, want het Westen was dit niet noodig, want men had overal bruggen (o. a.), maar in heel de Oosten had men niet eenmaal een over Zondrivier of Gamtoorivier.

De heer Sivewright sprak over het belang der brug, en vond het vreemd dat men een volle schatkist geen meer bruggen aan liefde. Men had liever de Huisbelasting moeten aanhouden, en haar opbrengst voor bruggen besigen.

Ook de heer Barry was voor bruggenbouw, en herinnerde den heer Jones dat Gouritsrivier zoo min als sommige rivieren in het Oosten een brug had.

De Eerste Minister merkte op dat als men de bruggenzaak aan een Commissie verwees men met hare uitspraken toch niet zou tevreden zijn, en vroeg den heer Jones waar £100,000 per jaar voor bruggen uit gevonden moest worden. Gemelde heer had, er zoo over denkende, niet voor de opheffing der Huisbelasting moeten ijveren.

Voorstel aangenomen. Comité op Donderdag.

EEN COMITÉ.

Kol. Griffith wilde de petitie van John Costello, dit Huis aangeboden op den 11den dezer, laten verwijzen voor overweging en rapport naar een Comité, te bestaan uit vijf leden, namelijk den Commissaris van Openb. Werken, de heeren De Smidt, Sivewright, Wood en den voorsteller. John Costello was een oud en trouw dienaar der Regering, en zou gaarne een pensioen trekken, maar de Auditeur Generaal was van oordeel dat hier toe geen termen bestonden.

De heer Theron wilde ook de petitie van den heer McInuyre in het besluit laten opnemen.

De heer Johnson sprak ten gunste van den heer Costello, die een padmaker blijkt te zijn.

Amendement Theron aangenomen. De Comm. van Openb Werken erkende dat de hr. Costello een knap dienaar der Regering was geweest, maar zeide dat de Regering geen regt had om zonder Parlement besluit meer voor hem te doen dan zij gedaan had.

Geamendeerd voorstel aangenomen.

DU TOIT'S KLOOF.

De heer De Vos wilde het Huis in Comité laten gaan op het volgende voorstel:—Dit Comité is van gevoelen dat het wenschelijk is dat de Regering eene volledige opmeting doet maken van eene mogelijke spoorweglijn van af een geriefelijk punt op den spoorweg tusschen de Paarl en Wellington, door Du Toit's Kloof naar Worcester. Men wist thans bij ondervinding dat men dergelijke looplijnen verlangde, en een opmeting in bijzonderheden was zeer noodig. Hij gaf het een en ander omtrent de linie op, en wees er op dat de Kolonie bij dezen weg veel zou winnen.

De Comm. van Op. Werken zeide dat er reeds aan de zaak gedaan zou zijn als het personeel ter beschikking der Regering niet elders bezig was. Tegen het Comité had hij niets, en op den duur moest de lijn gemaakt worden.

De heer Fuller beweerde dat de vroegere opname niet louter een vliegende was, en dat zij den pas als geschikt voor een Spoorweg voorstelde. Men moest de linie zoo na mogelijk bij de Kaapstad beginnen.

De Comm. van Op. Werken zeide dat men daarom een nieuwe opname noodig had omdat de hellingen ten deele te steil waren.

De heer Le Roex vond het verkeerd dat men op een plek waar men reeds Spoorwegen had een nieuwen wilde, terwijl Fraserburg niet eenmaal een harde pad besat. Een betere linie als de tegenwoordige van Kaapstad naar Worcester had men niet noodig.

De heer Hofmeyr was voor het voorstel, en geloofde dat de heer Le Roux er veel bij zou winnen als hij van Fraserburg naar hier reisde, wat hij op niet onaardige wijze toelichtte. Het deed hem genoegen dat de Kaapstadsche leden thans eenigszins tot bezinning schenen te komen, en hij hoopte dat men ook de lijn Victoria West Weg Station-Colesberg zou aanleggen.

De heer Wiener vond dat men buitendien de linie van Kimberley Noordwaarts moest maken, en betoogde dat men heel wat geld zou uitwinnen met de verkorting van den Westelijken Spoorweg door Du Toit's Kloof lijn.

De heer Van der Walt vond dat men wat al te gauuw ging, en zag geen reden voor het verkorten van lijnen. Hij was veeleer voor rabat voor afstand.

Voorstel aangenomen.

KEISKAMA.

Dr. Pope wilde het Huis in Comité laten gaan op het volgende voorstel:—De Regering worde gemagtigd de Keiskama-rivier nabij Line Drift, in de afdeeling Peddie, te doen opmeten, ten einde een brug over de gezegde rivier aan dat punt te bouwen, en ook om de wegen naar de gezegde rivier te Line Drift te doen opmeten, ten einde de kosten te begrooten om de hellingen gemakkelijker te maken. De brug die de Regering wilde laten maken zou weinig nut brengen, en die welke hij aanbeval zou veel beter beantwoorden. Ook de weg waar die brug toe behoorde deugde veel beter dan die waar de andere brug voor noodig was

De heer Johnson sprak in denzelfden zin, en wilde dat de Regering haar brug ten gunste van de zijne zou laten varen. Men zou de nijvere bevolking van Peddie door de brug zeer bevoordeelen. De heer Trower volgde en seide dat men in Albany ook de thans voorgestelde brug verkoos.

De heer Douglass vond de voorstanders der brug al te gretig, en was van oordeel dat men tevreden moest zijn met de brug die de Regering wilde laten aanleggen.

De Com. van Op. Werken gaf eenige inlichtingen ozer de kwestie,

De heer M. J. du Plessis vroeg of verhoogingen in goede tijden verordend, in slechte konden weggenomen worden. In het begin werd de vraag niet begrepen, maar later werd zij met ja beantwoord. Men was, zeide de heer Sauer, altijd, ook in slechte tijden, tegen verlagingen van traktementen. De heer Sivewright wilde dat de beambten zouden weten wat zij krijgen zouden, en dat men de traktementen zoo zou regelen dat men er in Comité niet over beboefde te praten. De heer O'Reilly was er voor dat het Huis onauwkeurig naar elk punt navraag zou doen.

De Regering, zeide de Koloniale Secretaris, trachtte juist datgene te doen wat de heer Sivewright wilde. De Eerste Minister zeide dat het moeijelijk was om, als het inkomen ruim werd, de beambten in dit voordeel niet te laten deelen. De heer Sivewright lichtte op nieuw zijn plan toe, waartoe onder anderen behoorde dat men, zoo noodig, alle traktementen naar ratio moet verhoogen of vragen, maar de Eerste Minister vond het verkeerd om onbruikbare beambten met bruikbare gelijk te stellen. De heer Barry klaagde over begunstiging van sommige beambten, en was daarom voor het plan van den heer Sivewright. Dat's de wet van Meden en Perzen, zei de heer O'Reilly. Nog meer viel hierover voor, waarbij de heer Louw zeide dat somtijds werkelijk knappe beambten geen voordeelen erlangden. Daarna werd de post aangenomen.

Het Geneeskundig Comité kwam daarna, en de heer Innes, verklaarde dat het onnoodig was en wilde het laten opheffen. Hij wilde een Departement van Openbare Gezondheid, dat kijken kon naar de ziekten die in de Kolonie heerschten. Hij zou, als de Regering geen wijziging wilde, het schrappen van den post voorstellen, en dit vond bijval bij zijden heer O'Reilly. De Kol. Secretaris zeide dat het Comité zoo kwaad niet werkte, en dat de Regering een Wet op een Departement van Op. G zondheid in de maak had, maar zo nog niet kon indienen. De heer Orpen was niet tegen het gedrag der Regering in zake de gezondheidskwestie. Na nog eenige discussie, waaraan ook de heer Pearson deelnam, die op allerlei verkeerdheden wees die hier heerschten wat den gezondheidstoestand betrof, welke verkeerdheden de Regering door een Gezond heidsbestuur kon wegruimen, werd de post aangenomen.

Over het Nieuwe Somerset Hospitaal vroeg de heer Wiener of er iets gedaan zou worden om de zieken-oppasters beter kwartier te bezorgen, en andere verkeerdheden uit den weg te ruimen. De Kol. Secretaris zeide dat men verbeteringen aan het Hospitaal had zoeken te maken, en thans tot een behoorlijke schikking geraakt was. De heer Innes klaagde dat zieken die in het Hospitaal kwamen, er typheuse koorts opdeden. Ook de heer O'Reilly noemde verkeerdheden op die in het Hospitaal bestonden, en de heer Wiener klaagde over het plan der Regering om den Geneesheer van het Hospitaal buiten het gebouw een woning te geven. De heer Faller zag hier ook bezwaar in, en de Kol. Secretaris was er voor om beter geneeskundig toezigt op alles te laten houden. Hij voegde er bij dat men een dolhuisdoctor liet uitkomen om de zieken der krankzinnigen te behandelen. Post aangenomen.

Op het punt der Districtsgeneesheeren vroeg de heer Vintcent hoe het kwam dat men er nog geen te Millwood had. Hij hoorde dat het traktement te klein was om het werk daarvoor te doen. De Kol. Secretaris zeide dat de Regering onderzoek naar de zaak liet doen. De heer Robertson sprak in den zin van den heer Vintcent. Post aangenomen.

Over Hospitalen en Toevluchtshuizen vroeg de heer Innes naar zeker nieuw gekkenhuis in de Kaapstad, waaromtrent de Koloniale Secretaris eenige inlichtingen gaf. Een deser inlichtingen gaf den heer Vintcent gelegenheid om op te merken dat men geen jeugdige gevangenen naar Tokai behoorde te zenden zoolang aldaar bandieten waren. Post aangenomen.

Na kwam de Politie, en de heer De Smidt vroeg waarom er zulk een verschil tusschen de dienderstraktementen was. Men moest, zeide de Kol. Secretaris, de omstandigheden in aanmerking nemen. Ook de heeren Mackay en Ohlsson maakten aanmerkingen op het een en ander dat onder dezen post voorkwam, en laatstgenoemde vond het verkeerd dat hij op zijn plek buiten nooit een diender zag. Dit kwam door de Gemeentebesturen anderhaat Tafelberg, zeide de Kol. Secretaris, maar thans zou het beter worden. De heer Ohlsson vond het verkeerd dat men beter voor de Politie te Kimberley dan voor die van het Kaapsche Schiereiland zorgde.

De heer Innes wilde Politie te Paard, en klaagde dat er anderkant Tafelberg zoovel inbraak en diefstal werd gepleegd. De heer Ohlsson wilde den post tot nader laten blijven, maar de Eerste Minister achtte dit onnoodig want men had toch geen regt om een verhooging voor te stellen

Nog meer viel hierover voor, en Kapt. Brabant vroeg of men niet aan officieren der Kaapsche Politie die reeds een tijd in dienst waren, verhoogingen zou geven. De Regering zou dit in overweging nemen. Ten slotte werd de Politie aangenomen.

Toen men op Gemengde diensten kwam vroeg de heer Hutton waarom aan het Museum te Grahamstad £200 was toegestaan. Men had er een prachtig herbarium, maar dit was niet eens behuisd. Grahamstad had goede redenen voor verhooging gegeven, zeide de Kol. Secretaris, en de Eerste Minister zeide dat er voor het herbarium iets gedaan zou worden.

De heer Barry vroeg of de Curator van het S. A. Museum met behoud van vol traktement op reis had mogen gaan. Ja, wegens congestelheid; was het antwoord.

De heer Andries du Téit vond £1,000 meer dan vroeger voor toevallige gebeurtenissen te hoog. Gemengde Diensten gingen er door.

De heer Venter maakte, op de Afdeelingsbegroven, aanmerking dat sommige der beambten te laag besoldigd werden. £300 voor een Magistraat was te weinig. Sir T. Scanlen zag er geen kwaad in dat er een opklimming in de besoldiging was.

De heer J. A. du Plessis vond het traktement van den Magistraat van St ijnsburg te klein. Het bleek dat men zijn traktement met £100 vergroot had. Dr. Smuts vond het traktement van den Wijnbergschen Magistraat toegelijks te gering (£400), maar de Kol. Secretaris zeide dat hij een hooger kon getrokken hebben, als hij niet op zijn oude plek had willen blijven. De heer Van Rensburg zag geen reden om £500 aan den C. C. en R. M van Wodehouse te geven, schoon zijn voorganger £800 had; en ook zijn klerk kreeg te weinig. Een inlichting werd gegeven, en daarop werden al de afdeelingsbeambten goedkeurend.

Drukken en Schrijfbehoeften volgden, en de heer O'Reilly vroeg of men het drukwerk niet goedkooper kon krijgen. De Kol. Secretaris geloofde van neen, en dit punt werd aangenomen.

De heer De Smidt vroeg en verkreeg inlichtingen over de giften aan Scherpschutters, die slechts tot prijzen bij schijfschietsen moesten dienen. Verder viel hierover en over andere militaire posten niets voor, en ook Onderwijs ging er door zonder dat er een woord over werd gesproken.

Toen het Postwezen voorkwam gaf de heer Wiener een inlichting omtrent de reden waarom de mail per *Hawarden Castle* niet te Lissabon was aan boord gekomen. Zij was te Parijs blijven liggen. Ook over het gebouw voor het Kaapstadsche Postkantoor werd gesproken, maar de Kol. Secretaris zied te wachten tot men aan "gebouwen" kwam.

De hr. Jones wilde een kleine verlaging van de kosten der telegrammen, en de heer J. P. du Plessis klaagde over onderscheid in de besoldiging der postmeesters, waarvan een volstrekt niets kreeg. De Postmeester Generaal had hem verleden jaar beloofd de zaak goed te maken, maar dit was niet geschied. De heer Warren klaagde over Stutterheim, maar zijn klagt was nog niet beantwoord toen de Postkantoren er door gingen. Ook de ander posten over het Postwezen werden aangenomen.

(Wordt vervolgd.)

"HOUDEN OM ITCH" genezen zitten, schurft, puistjes, zalf rheum, bevroren voeten winnhacken pinking, ivy gift.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZONDEN WORDEN.—RED.]

ONS PARLEMENT.

No. 8.

"Daar is een kerel onder julle wat aantekeningen neem
En waarlik hij zal dit druk."—BURNS, vertaald.

Brief van het nieuw gekozen lid KLAAS WAARZEGGER *aan zijn Oom* JAN TWIJFELAAR, *woonachtig aan Jakhals Fontein, district Cradock.*

Kaapstad, 27 Junij 1889.

Waarde Oom!—Met ons Parlement gaat dit maar zwak. Daar wordt zoo vele niksbesuiddenden dingetjes voorgebreng, dat een mens amper kan denk, de lede doet dit aspres om de tijd te verleng om hulle pontjes te trek. Oom sa ik die Parlements ding zoo in mijn stille boere domheit beskou, dan skaam ik mij om de verandelijkheid van de mens te sien, hoe hulle één dag een ding of saak verseleg, en ten uiterste meer slegte taal besmeer, en de ander dag prijs hulle hem; zoo als oom Danie in de Witkop huis zeg, "tot in de verste verte." Een avond oom loop ik in die Parlements huis ront, en toe kom ik in de Biljert kamer; ik kijk zoo in, en, zaavels! Oom, wat siet ik? Twee Parlementsledes speul biljert! Oom weet wat dit beteeken. Daar is een groote tafel, met groene laken bedekt, en hulle het lange stokke, en met die stokke slaat hulle twee witte en een rooije balletje in de ront, dat dit zoo gons. Ik dag toe, "lei mij nie in de verzoeking,"—want toe ik die twee speulders aankijk, toe dog ik van é'en, "jij het mij selvers vertel—wat een skande dit is om Biljerts tafels in Parlement te hebbe, wat £500 elk kos, en nou, zoo as ik zelf siet en hoor, is *jij* awent voor awent aan die speultafels besig." Een Afrikaansche Boer, miskien een gewese kerkedienaar! Skaam jou!"

Oom! ik loop in die Kaap ront, en ik siet banja dingetjes, en ik hoor ook, en ik skrijf hulle op, ik maak mijn aantijkens. Een avond gaat ik in die Burgstraat, dig bij die ouwe fraaije verbrande komediehuis voorbij,—en ik siet mense in een gebouw in gaan. Ik dog, ik zal ook ingaan, want ik kan een bestje Engels verstaan. Ik was verstomd! daar zit drie Kaffers, op een verheve soort van plek,—onder een boel witte heeren! Hulle was deftig aangetrek, borsiemde met wit boortjes: en hulle was net zoo zwart as oom zijn ouw kok, Katrijn. Ik vraag een man wat naas mij zit, wie is hulle? Hij zeg, "hulle is die diptasie van Kafferland," ik zeg, "wat soek hulle hier?" hij zeg "hulle kom om Kaapsche brandewijn een slegte naam te geef, en eer hulle weggaat, koop hulle elk een legger!" Arie! dog ik, dit is amper nets die Parlements biljert-speulders. Maar naderhand, hoor ik, die man het gelieg. Wel, ik blij sit om zelf te hoor. Toe staat een Kaffer op, hij is een Eerwaarde, en hij het veel gepraat van de slegheid van de witman, wat brandewijn na Kafferland stuur, om de onnoozle Kaffer dronk te maak. Hij het die Kaffer nacie net zoo sleg gemaak as dit maar mooglijk is; dat hulle te vrot is om brandewijn te laat staan; dat brandewijn hulle glat baas is; hij (de spreker) het die rapporte van de magistrate nageloop, omtrent misdade, en hij vond dat uitgenome drie, was hulle (de magistrate) almaal van opinie dat dronkenschap, onder de Kaffers *vermeerder, zoowel as aanrandings, diefstalle, en ander kwaad*; hij zeg verder dat dit onveilig was om in sommige plekke in Kafferland te reise. Oom, die Kaffer het goet gepraat, en ik hoop *waarheid* ook gezeg. Maar dit kom nie overeen met wat in die Gofferneur sijn spiets staat, dat misdade onder de Kaffers *verminder*, en ouw oom Bowker het dus gelijk wat hij in de Witkop huis zeg het.

Oom! na die Eerwaarde Kaffer, staat die Fengo kraftskrijver, Tengo Jabavu, op; een groote uitgevrete Fengo, nets een bokram, klaar om te stoot. Jij zou zeg hij is self een Gofferneur, met sijn trotse houding; en wat denk oom zeg hij? Hij zeg, "ofskoon dit geseg was dat misdade *verminder*, was daar veule dinge wat magistrate niks van weet, en welke de wette nie kon bijkom, en om daar nie meer Polisie in Kafferland is, as in de Kaapstad, kon een mens denk dat veule misdade wat deur drank gebeur, nie bekent gemaak is. Die ruurdeeg (brandewijn) zeg hij, werk sijn pat langzaam maar gewisselijk, deur die heele Kaffer nacie *nets zoo as alle ander zuurdeeg werk.*" Holloo! mijnheer Jabavu, dog ik, ons het jou nie noodig om ons te vertel dat brandewijn de oorzaak van veel kwaat is, maar nou van de *zuurdeeg* gesprekt; sal die zuurdeeg wat in *jou krant* van die verdrukking van die zwart man, *door de witman*, staat, ook nie werk, zoo as jij zeg "alle zuurdeeg werk," "langzaam maar gewisselijk," (jou eige woorde) onder de Kaffer nacie, en kwaade gevolge hebbe? Jij is nou in jou eige slagijzer gevang. Wats sous voor de haan, is sous voor de hen.

Maar oom! een Engelsman is maar een *stomme* ding! Die Kaffers is na de Kaap gestuur deur ons *wit*-vijande, om te toon dat hulle nets zoo goed, en nets zoo beskaaf is as ons witnatie, en dat daar maar *één* wet moet wees, *in alle dinge*, voor wit en zwart, en hoe kom die deptacie en vertel ons hoe sleg die Kaffer nacie is, dronklappe, misdadigers, wat jaar voor jaar slegter wort; en hulle bevestig alles wat ouw oom Bowker in die Witkop huis gezeg het. En nou wordt daar zoo een ophef van die drie Kaffers gemaak, nets of hulle groote Professors is, om ons te kom leer! Engelsman! Engelsman! jij is verspot.

Oom! de rede waarom ik jou nou van die Kaffer brandewijn bijeenkoms in de Kaapstad vertel, is om daar niks van die spietjies in de Hollanse krakte staat, maar nou kan oom die aan de boere vertel. Oom! zoo lank die Kaffers praat, skree die ouwe voorzitter (Lewies is sijn naam) tussen in, "Hear! hear! hear!" Jij zou zeg de voornaamste sprekers in de heele wereld praat in die vertrek. Ik doch alle oogenblikke hij zou die Kaffers en Fingo zoen. Jammer dat die King Williemse mense nie een deptacie van drie Kaffer meide gestuur het. Maar waarlijk, oom! zoo bederf die Engelse die zwartvolk. Het een witman die selfde praatjes, wat ons alle weet, gepraat hulle sou hem nie aangetijk hebbe. Ik was zoo kwaat, oom, dat de laatste vers van die ouderwetsche rijmpie zoomaar in mijn kop kom—

"O Heere wilt ons tog verlosse,
Van al die Engelse esse;
En leidt ons tog naar wense,
Ons arme Hollanse Kristemense, Amen!

Ik meen nie, oom! dat oom en ik teugen die *Engelse* is, want daar is swarte skape onder elke trop; die Engelse wat oorlams is, wat onder ons boere lank gewoon het, of onder ons groot geworde is, is nets zoo fluks as die beste Afrikaander. Ik wens nie om van die verlost te worde, maar van die brandsieke, wat sijn eige nes beruil, en de swartvolk zoo parmantig maak. Oom! denk jij as jij in die Pleinstraat, of zelf die groote voorstraat, wat hulle Adderleystraat noem loop, dat een zwart skepsel ver jou zal pat geef—selfs voor jufvrouwe—nee! waarlijk nie, oom! hulle loop jou onderste-bove! maar pat geef! doet hulle nie.

Oom! ons Boere is nets zoo teugen dronkenskap, voornaam onder ons volk, as de beste ouw Lowies wat ook uitgebroei is, en ons sou blij wees as die groote kwaat kan gestop worde, maar ons het nie Kaffer deptacies noodig om ons onse plig te leer. Daar is ruinste genoeg in Kafferland voor die drie. Kaffer heertjes om over dronkenskap te preek; laat hulle dat onder hulle eige nacie doen, en as hulle geloofbaar is, dan zal hulle volk na hulle luister, en as hulle nie te vrot is om te weet wat goet voor hulle is, "zal dit alles reg kom." De Paswet, waarvoor hulle hier gekom is, *zal en moet* deurgaan, met eenige weinige veranderinge, zoo as oom Hofmeijr voor gestel het; en de *Zuid Afrikaan* van van daag het nooit meer de WAARHEID gezeg, as de volgende—"want met aan geschreeuw van Naturellen toe te geven zal het Parlement zo nog *parmantiger* maken dan zij reeds zijn, en de bedoelingen van *hen* in de hand werken die hen *tot een magt in den staat willen maken*"

Ziet nou oom! wat ik altoos gezeg het—

"De waarheid die in 't duister lag,
Die komt met klaarheid voor den dag."

Tot siens, Oom Jan,
Jou Neef,
KLAAS WAARZEGGER.

BRANDZIEKTE EN DE GENEZING ER VAN.

Keerom, Montagu.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Met deze wil ik openbaar maken wat wij gedaan hebben om de Brandziekte onder onze schapen te genezen; mogelijk kan het tot rust zijn van onze mede-schapenboeren. Ik moet vooraf zeggen, dat de schapen vroeger niet bij ons voorzaan stonden, vandaar dat de ziekte de overhand kreeg, en eindelijk zoo erg geworden is—ja ik heb hooit erger gezien. In dienzelfden tijd zag men veel in de nieuwsbladen schrijven over de Brandziekte Wet, en in het publiek hoort men er veel over spreken; en ook de voorschriften van den Veearts zag men, hoe dat gedaan moet worden om de luis of brandziekte uitteroeijen. Ik denk het was in 1886, toen begon de zaak bij ons ernst te worden, en in '87 waren wij bezig er iets aan te doen. De zaak was bij ons of het een luis is of niet, en of de ziekte van de luis komt, of de luis van de ziekte, om het te genezen. Ik ben ook niet van plan om een strijd over de luis aantegaan; ik wil slechts zeggen wat wij gedaan hebben en de gevolgen er van. Hier moet ik eerst zeggen, dat wij een voorbeeld hadden aan onzen buurman (eenen welgestelden boer), hij heeft de handen aan het werk geslagen en heeft drie of vier jaren gedoctord, maar te vergeeis, de brandziekte bleef even erg als voorheen, dat was erg ontmoedigend; doch daarna volgde hij de wenken van den "Doctor," en het eerste jaar het beste waren de schapen gesond. Ik was met het scheren persoonlijk tegenwoordig. Vandaar naar huis gegaan zijnde bouwden wij ons eene dip, het was in November 1887. Ik denk het is onnoodig eene beschrijving van de dip te geven, ik meen dat de meerderheid der schapenboeren het al gezien heeft, en tegen de laatste helft van December dompelden wij ze voor de eerste maal in; het was eene maandag, na zij geschoren waren, de conditie van de schapen was slecht en de brandziekte zoo erg als men maar denken kan, en in het begin van Januarij '88 hebben wij het voor de tweede maal gedaan. De dip werd gekookt van eerste klas Boertabak en ganna asch. Wij bereiden het als volgt: 15 lb. goede tabak (niet verrot) in eenen pot gedaan, 3 of 4 emmers water er op, en in eenen anderen pot ½ emmer ganna asch. I emmer water er op gedaan, dan als het kookt weer een weinig koudwater er op, om het te doen uitzakken, dan de loog in den tabakspot gedaan, dan weer een weinig gekookt, en dan alles in eene balie met water gedaan, de balie staat op den rand van de dip, en na 10 minuten laat men het tabakswater uit de balie in de dip loopen door eene mand om het onnoodig vuil optevangen; zoo wordt het gekookt totdat het genoeg is. 1 Legger water voor 15 lb. tabak (goede) en ½ emmer asch. De hoeveelheid water voor de 100 schapen hangt af van de lengte der wol. 1 Emmer sterk water wordt uitgehouden om de harde plekken mede te wrijven, de schapen worden allen op hunnen rug ingezet, opdat er geen haar droog blijft. Ook de voorbokken worden niet gespaard. Na het dippen hadden wij ze zoo min mogelijk op het besmette veld laten komen, en in de besmette kralen volstrekt niet. Men weet seer wel dat de zomer van '87 zeer droog was, en in het begin van den winter van '88 waren de schapen zeer mager, toen ook de brandziekte zich weer vertoonde. Wij waren ook dadelijk weer bezig met het dippen op dezelfde manier als vroeger, ook dezelfde sterkte van water; het werd tweemaal gedaan in 20 dagen. Toen vertrokken zij naar de Karoo; de Karoo was uitstekend mooi, en in October waren zij weer terug en werden gescheren; er was niet één onder de 2,400 die gescheren werden dat brandziekte had. Ik ben bereid namen van scheerders te noemen als men naar de waarheid onderzoeken wil. Veertien dagen na het scheren werden de schapen weer gedipt, even als vroeger, doch maar eenmaal. En nu in Mei '89 weer eenmaal, nu zijn zij ook nog schoon. Doch wij zijn nog niet gerust, want rondom onze besmette veld vol besmet vee. Na den winter maak ik den uitslag verder bekend. Ik moet zeggen, dat wij zoveel in ons vermogen was, gehandeld hebben naar de voorschriften van den Doctor, als alleen de dip werd door ons zelven gekozen en naar goeddunken gemaakt. De tabak wordt door onszelven aangekweekt. Als men het koopen moet, zal het uitkomen omtrent 1 penny per schaap. Ik vrees als men het koopen moet, dat het te flauw zal gemaakt worden; en als het flauwer is als boven aangegeven, dan sta ik niet goed dat het volkomen zal helpen, en door te flauwe dip wordt men teleurgesteld, en dan wil men zeggen dat de ziekte niet kan uitgeroeid worden. De tabak van Ladysmith, Robertson en Montagu is de beste. Nu nog, waarde heer Editeur, een weinig over de wol van gezonde of zieke schapen. In October '87 hebben wij geschoren 2,200 en kregen 25 balen wol, de ziekte was erg en de wol slecht en min. En in October '88 kregen wij van 2,400, 38 balen moolje en gezonde wol. Hier kan een ieder voor zich zelven oordeelen, of het betaalt om gezonde schapen aan te houden. Voor de wol van '88 kregen wij £7 10s. per baal; reken dat van '87 voor denzelfden prijs, en sie welk eene geldwinst er is. Jammer dat de koopers geen onderscheid maken in de prijzen van gezonde of zieke wol. Ik denk als er behoorlijk onderscheid gemaakt wordt, dan heeft men bijna geen Brandziekte Wet noodig, want dan krijgt de Boer niet alleen meer wol, maar ook meer geld voor de gezonde wol. En ik, voor mij heb liever 1 gezond dan 2 zieke schapen Ik geef mijn adres, als er iemand is die sichzelven wil overtuigen van de waarheid. Met het plaatsen van deze regelen, heer Editeur, sult u mij groot pleisier doen.

W. J. DE KOCK.

Patriot gelieve over te nemen.

DE WICHT SCHENKING!

28 Junij 1889.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—In uwe Uitgave van ll. Zaturdag verscheen twee voorstellen (een waarvan aangenomen werd), gedaan in de jongst gehouden Kerkeraadsvergadering, vergezeld van een verslag van twee toespraken bij die gelegenheid gehouden, ten opzigte van het geschenk door mej. de wed. J. C. Wicht aan de Nieuwe Kerk gedaan.

Iedereen zal het dadelijk bemerken, dat de gepubliceerde stukken, de zaak slechts van eene zijde voorstellen, en dat om een behoorlijk oordeel daarover te vellen, de andere zijde ook gehoord moet worden. Ik heb gedacht in uwe Uitgave van morgen uwe lezers de zaak, van mijne zijde beschouwd, voor te stellen. Hierin ben ik echter door menigvuldige en belangrijke bezigheden verhinderd geworden. Indien uwe lezers hun oordeel willen opschorten zal ik (D.V.) zulks met uwe toestemming in de volgende week doen.

Naat mij nog slechts dit hierbij voegen, dat ik door omstandigheden, die ik later noemen zal verhinderd ben geworden de laatste vergadering bij te wonen.

De uwe
C. F. J. MULLER.

[Met genoegen zullen wij het beloofde schrijven plaatsen.—RED. Z. A.]

HET SCHOOLWEZEN EN DE AFDEELINGSRADEN.

Somerset West Strand, 25 Junij 1889.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—De beknoptheid mijner aanmerkingen in uwe uitgave van den 25sten dezer, schijnt eene onduidelijkheid daarin veroorzaakt te hebben.

Gij hebt mij althans verkeerd verstaan als gij sprekt van "het plan van Prof. de Vos ten aanzien van de positie der Afdeelingsraden tegenover de door hen opgerigte scholen." Ik bedoelde hunne positie tegenover de scholen die door *de ingezetenen op de gewone wijze zijn opgerigt.*

No. 1 bepaalde, dat de Distriktsraad alleen daar eene school zal mogen oprigten waar de inwoners niet zelve daartoe gereed zijn, en die school wordt dan door den Afdeelingsraad zelven of door eene Commissie, die de Raad daartoe benoemd heeft bestuurd. Dit is derhalve een exceptioneel geval.

Van No. 2 tot No. 4 beschrijf ik dan de gewone wijze waarop mijne inziens eene school door de ingezetenen moet worden opgerigt en in stand gehouden. De [illegible] van zijn, dat de Kiesing van de Schoolcommissie (die weder den onderwijzer benoemt) in de handen der ingezetenen moet gelaten worden, en dat den tekort dat mogt ontstaan door den Distriktsraadsmoetst worden aangevuld. Daartoe zal echter de Distriktsraad onwillig zijn als hij niet zelf de Schoolcommissie benoemt of het beheer der fondsen zoo te zeggen in eigen handen heeft. Daarna wil ik, dat die Commissie gekozen zal worden door dezelfde personen die de leden van den Distriktsraad kiezen, en een geschil dat er dan nog mogt ontstaan op de gemeende wijze laten behandelen.

Volgens de gewone opvatting der tegenwoordige bepalingen wordt de Schoolcommissie gekozen door allen die voor Parlementsleden stemmen mogen. Dat gaat toch niet. Dikwijls laat men alleen diegenen voor eene Schoolcommissie stommen, die den achterwaarborg geteekend hebben; maar een achterwaarborg zal niet verreischt worden wanneer het tekort door den Afdeelingsraad betaald wordt.

De heer Louw wil de Commissie door de *ouders* gekozen hebben. Wel in de meeste gevallen zal de meerderheid der ouders en die der stemgeregtigden voor den Distriktsraad uit dezelfde personen bestaan. Maar waar dit niet het geval is, daar zal zijn plan onbillijk zijn tegenover den Distriktsraad gelijk boven gezegd, en onder de ouders kunnen (vooral als geen achterwaarborg meer behoeft geteekend te worden) zich desulken bevinden die in zulk eene zaak geene stem behooren te hebben. In menig geval is bij de oprigting eener school het getal ouders, die zich verbinden met de school, mede te werken slechts zeer gering, en zij zouden dan over zulk een belangrijke zaak moeten besluiten.

UEd. Dw. dienaar,
P. J. G. DE VOS.

SPOORWEG OMHEINING.

Breede Rivier, Afd. Worcester,
22 Junij 1889.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het was tot mijn grootste blijdschap, dat ik in uw blad sag dat de heer Du Toit voor het omheinen van spoorwegen gevraagd heeft; doch tot mijn grootsten spijt schijnt het mij alsof hij vele tegenstanders heeft in die zaak. Dit laatste is niet te verwonderen, want iemand wiens grond niet aan den spoorweg grenst, kan zich niet begrijpen, welke groote schade en last diegenen lijden, over wier plaatsen de spoorweg loopt, vooral waar hij over goede weivelden loopt zoosals bijvoorbeeld de Breede Rivier vallei. Hoe het verder langs den spoorweg toegaat, weet ik zoo goed niet, doch dit kan ik een mensch verzekeren, dat in den afstand tusschen Tulbagh weg en Worcester jaarlijks vele dieren door den trein doodgestrept worden; zoosals oulangs nog hier in de nabijheid twee beesten van éénen man gedood werden. Daarvoor kon noch de eigenaar, noch de drijver van den trein, want het was in den nacht. Was echter de spoorweg omheind, dat was die schade den man niet overgekomen. Wat het ergste is, k'agen over het doodtrappen van een dier helpt niet.

De Com. van Op. Werken klaagt dat de omheining te veel zal kosten, maar hij klaagt niet hoe dat geld verspild wordt langs de lijn, waarvan ik dagelijks ooggetuige ben. Er worden veel te veel werklieden aangehouden bij de "cottages;" zij verdienen niet de helft van hun loon. Hun manier van werken is dit: Des morgens omtrent acht of negen uur gaan zij naar hun werk (wanneer onze boerenarbeiders reeds waternat zijn van zweet), en daar maken zij eenige bewegingen met een graaf of pik in de hand tot omtrent 12 uur. Dan is het "dinnertime," (volgens hun manier van spreken), en dit blijft het tot omtrent 2 uur, wanneer deselfde bewegingen weer gemaakt worden voor een paar oogenblikken, en dan gaan zij weer met zak en pak naar huis.

Ik denk het zou toch veel beter wezen, als dat geld dat zoo onnoodig uitgegeven wordt, toch liever gebesigd werd aan spoorweg-omheining. Ik hoop dat onze twee vertegenwoordigers, de heeren de Vos en de Villiers, voor wier verkiesing wij zoo hard gestreden hebben, zich toch ontfermen zullen over onze arme boeren, die langs den spoorweg woren, dat zij den heer Du Toit ondersteunen zullen zoo ver als mogelijk, en dat hij (de heer Du Toit), zoo hij zijn zaak in deze zitting niet door krijgt, ze bij de volgende weer zal hervatten.

Hopende heer Editeur, dat gij mij een plaatsje zult vergunnen voor bovenstaande regeleu,

Ben ik, enz.,
EEN BOER DIE LANGS DEN SPOORWEG WOONT.

HANDEL EN NIJVERHEID.

PRODUKTENMARKT TE KAAPSTAD.

De heeren Ball & Co. berigten ons gisteren het volgende:—

STRUISVEREEN.—Deze week waren slechts 1,193 lbs. op de markt, die allen voor £2,100 verkocht werden. Staarten zijn 5 percent gedaald, voor de andere soorten hebben wij geene verandering te rapporteren, maar de markt sloot met een gemakkelijker toon. De rijsing per telegram van Londen getelegrafeerd, was reeds door koopers verwacht.

De uitvoer voor de week bedroeg 2,410 lbs., gewaardeerd op £3,560.

Wij noteren de volgende marktprijzen:—

Witte, ordinaire primas...	£5	10	0	tot	£8	0	0
Do., eerste	4	10	0	„	5	0	0
Do., tweede	3	0	0	„	3	15	0
Do., derde	1	15	0	„	2	5	0
Do., inferieure schachtig...	1	0	0	„	1	10	0
Wijfjes, witte en lichte (superieure)	3	15	0	„	5	0	0
Do., tweede	2	10	0	„	3	0	0
Do., derde	1	0	0	„	2	5	0
Do., donkere	2	10	0	„	3	5	0
Do., inferieure en schachtig	0	15	0	„	1	5	0
Fancy Byocks	2	10	0	„	3	10	0
Steart, witte...	1	6	0	„	1	8	0
Do., lichte	0	17	6	„	1	2	6
Do., donkere	0	8	0	„	0	12	6
Zwarte, lange	3	0	0	„	4	0	0
Do., middelmatige (lange)	2	5	0	„	2	15	0
Do., middelmatige (korte)	1	5	0	„	1	15	0
Do., middelmatige korte (uitgezochte)	0	12	6	„	0	17	6
Do., do., gemeene tot tamelijk...	0	2	0	„	0	4	0
Do. flos (lange)	0	15	0	„	1	5	0
Do., flos (korte)	0	2	6	„	0	5	0
Vale, lange	1	5	0	„	1	17	6
Do., middelmatige	1	2	6	„	1	7	6
Do., middelm. en korte	0	8	0	„	0	12	6
Do., middelm. en korte (uitgezochte)	0	4	0	„	0	5	0
Do., do., gemeene tot tamelijk...	0	1	0	„	0	2	0
Do. flos (lange)	0	15	0	„	1	5	0
Do., flos (korte)	0	3	0	„	0	0	0
Spadonas, witte	1	10	0	„	1	15	0
Do., lichte...	0	12	6	„	1	6	0
Do., donkere en kuikenveeren	0	0	6	„	0	1	6

WOL.—De markt is slecht voorzien, de weinige partijtjes deze week aangeboden werden goed verkocht en haalden volle prijzen. De toon van de markt is door de Europeesche goede rapporten van Londen vast en hebben een neiging tot rijzing. Wij noteren:—Goede lange ligte vette 5½d. tot 6 l., ordinaire kwaliteit 5½ l. tot 5½ l. Zware en zanderige 4 l. tot 4½ l.

VELLEN.—Prijzen blijven vast en onveranderd. Voorraad zeer min. Wij noteren:—Bokvellen 9½d., Merino (Lange wol) 8½ l., dito (Korte wol) 4½ l. Bastaards 3½d., Kaapsche 1s. 8d. per stuk. Beschadigde vellen volgens kwaliteit.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGINGSMAATSCHAPPIJ.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Donderdag, 27 Junij 1889.

Du Prees 11s. 9d.
Van Rijn 15s. 6d.
Princesses 34s.
Langlaagte Estate, B. Blok 26s. 6d.
Laxeys 5s. 6d.
White House Syndicate £1 premie.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Vrijdag 28 Junij 1889.

Paarl Ophir 26s.
May Consolidated 28s.
Bothas 12s. tot 12s. 6d.
Modders 17s.
Princesses 34s.
Wolsingham 19s.
Langlaagte Estate Blok B. 27s.

FRED. H. BOOSE, Secretaris.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heer James Lawrence berigt ons gisteren per telegraaf het volgende:—

Markten goed voorzien. Boermeel £1 4s. tot £1 5s.; mielies 13s. tot 16s.; haver 17; aardappelen 16s. tot £1 3s.; uijen 17s.; semels 7s.; boter 1s. 6d.; eijeren 1s. 6d.; kaf 16s.

Vruchten en groenten schaarsch; pluimvee goedkoop.

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 26 Junij:—

GOUD AANDEELEN.

	£	s.	d.
Aurora West	0	12	0
Auroras	1	10	0
Alpines	1	0	0
Bankets	1	0	0
Black Reef	0	10	0
Botha's Reef	0	12	6
City and Suburban	9	0	0
Croesus	1	14	0
Du Prees	0	12	6
Durban Roodepoort	4	10	0
Edras	1	5	6
George Goch	0	16	0
Gold Fields	3	0	0
Gildenhuis	1	15	6
Henry Nourses	4	0	0
Jumpers	12	0	0
Johannesburg Waterworks	1	16	0
Kleinfontein	1	4	9
King Solomons Mine	0	12	0
Loesuwpoorts	0	12	6
Laxeys	0	6	6
Langlaagte Estate	4	1	0
Langlaagte United	1	7	6
Do. Block B	1	8	0
Do. Centrals	1	3	6
May Consolidated	1	8	0
Main Reef	1	9	0
Marais Reef	1	5